

Eleccions Municipals 2007

Programa marc
**"Construïm
comunitats locals
per als nous temps"**

www.ciu.cat

VALORS I ACTITUDS

LA GENT DE CIU, GENT COMPROMESA:

- 1- Amb la renovació: ciutats, viles i pobles participatius i compromesos. Farem avançar el municipi gestionant-lo conjuntament amb la societat civil.
- 2- Amb el bon govern: volem recuperar el prestigi de la democràcia amb un govern centrat, dialogant, catalanista, modernitzador, actiu i responsable.
- 3- Amb la seguretat: un dels reptes dels ajuntaments és garantir la seguretat, perquè aquesta és condició *sine qua non* per a l'exercici dels drets fonamentals i de les llibertats públiques.
- 4- Amb la convivència i el civisme: farem complir els drets i deures que tothom té vers la comunitat.
- 5- Amb el progrés social: des d'habitatges, a llars d'infants i fins a la gent gran. Sempre comptant amb la família com a pilar social.
- 6- Amb la prosperitat: pobles, viles i ciutats amb empenta i iniciativa, vius econòmicament i en xarxa.
- 7- Amb el joc democràtic net. Gent honesta i transparent al servei de les persones.
- 8- Amb la terra i el seu entorn: creixements ordenats i limitats. Els nostres pobles i ciutats no poden suportar-ho tot.
- 9- Amb els nostres pobles, viles i ciutats: abans de res, la defensa del nostre municipi.
- 10- Amb Catalunya. Catalunya ha de recuperar, des dels nostres municipis, l'orgull i el prestigi.

ÍNDEX

Introducció.....	5
1. Comunitats amb un estil polític propi.....	7
○ La necessària dimensió política de la vida local: Què és el municipi, com l'entendem i com són els nostres líders i equips	
○ Un lideratge global i transformador	
○ Cap a un nou model de gestió municipal	
2. Comunitats amb consciència nacional.....	13
○ El municipalisme nacionalista	
○ Regeneració política i renovació nacional	
○ Identitat sostenible i comunitat	
3. Eixos transversals.....	18
○ Participar en la política: el coratge ciutadà	
○ La societat de la responsabilitat, la ciutadania responsable.	
○ Comunitats sostenibles: imaginar el municipi sostenible que volem; actuar sota el signe de les tres "E"; pensar globalment i actuar localment.	
4. Comunitats de benestar.....	35
○ La consolidació de la cohesió social	
○ Progrés individual i benestar col·lectiu	
○ Una comunitat integradora	
5. Comunitats amb oportunitats per a tothom.....	41
○ Invertir en les persones	
○ Espais comuns al servei de la gent	
○ Oportunitats al llarg del cicle vital	
○ Una societat creadora d'oportunitats	
○ Espais d'igualtat	
6. Comunitats emprenedores.....	48
○ L'ajuntament una eina per a la dinamització econòmica i social	
○ L'ajuntament amb més poder polític per donar més serveis a les persones	
○ El foment de l'empresa i l'ocupació	
○ La promoció dels municipis: identitat i convivència	
○ Administració i societat: una coordinació eficaç	
○ L'actuació urbanística dels ens locals	
7. Comunitats innovadores.....	60
○ Evolució del concepte de valor públic	
○ Lideratge i les seves eines	

- Noves fórmules de gestionar recursos: mancomunar serveis
- Eficiència
- Competitivitat
- Finançament
- Eficàcia i excel·lència
- Control
- Principi de Subsidiarietat
- Comunicació i noves tecnologies
- Qualitat
- Seguretat
- Eines de proximitat: finestreta única i administració oberta
- Compromís d'un bon servei: carta de serveis

8. Les comunitats davant els reptes futurs.....69

- La immigració i la integració: Arrela't
- Un cas social específic: els ghetto's
- L'accés a l'habitatge
- El paper dels centres històrics en el model de desenvolupament de la comunitat

INTRODUCCIÓ

Els homes i les dones de Convergència i Unió som gent compromesa, amb uns valors i unes actituds que ens diferencien de la resta.

La idea de construir Catalunya des dels nostres ajuntaments pren ara més força que mai. Els moments actuals exigeixen, per una banda, reforçar els vincles d'identitat dels ciutadans i ciutadanes amb les seves comunitats respectives però alhora, exigeixen també un compromís ferm amb Catalunya i amb el desplegament de l'Estatut. L'instrument que ens ha de servir per avançar en el nostre autogovern.

Catalunya necessita d'unes comunitats ben gestionades, amb unes persones compromeses al capdavant, capaces d'assolir els reptes i les necessitats de futur que se'ns plantegen. Unes persones amb lideratge i amb decisió per tirar endavant els projectes que siguin necessaris.

La immigració, l'educació, la seguretat, el creixement, l'atenció social, l'habitatge, constitueixen unes necessitats bàsiques a les quals cal fer-hi front. Necessitem persones capaces de donar-hi solucions reals, que impliquen un esforç i un compromís. La nostra és la cultura de l'esforç i de la feina dia a dia, i només així hi ha resultats.

La situació política actual, necessita més que mai de persones que estiguin al servei de persones. De persones disposades a liderar aquestes comunitats per assolir el benestar col·lectiu de tots els seus ciutadans i ciutadanes.

Persones que estiguin compromeses amb Catalunya, amb els municipis i amb els seus habitants.

Aquestes comunitats s'han de convertir en autèntics espais d'interrelació entre la ciutadania i la classe política. Desburocratitzar l'administració i fer-la propera al ciutadà ha de continuar sent un dels eixos del funcionament de les comunitats. Proximitat i diàleg han de convertir-se en els trets característics del tarannà de la gent de Convergència i Unió.

Els ciutadans i ciutadanes han de sentir-se partícips del desenvolupament del seu municipi. Aquests cerquen el benestar individual, no conceben el benestar col·lectiu si no hi ha una realització personal de l'individu. És per aquest motiu, i per d'altres, que els individus que formen una comunitat han de sentir-se integrats en el funcionament

d'aquesta, des de les institucions cal actuar de manera que comunitats i individus s'interrelacionin per tal d'assolir el bé comú.

Només podem entendre la construcció d'una comunitat si aquesta té en compte els seus ciutadans.

En definitiva, es tracta de definir uns valors i actituds que defineixen la gent de Convergència i Unió. Uns valors i actituds que girin entorn del compromís, de la centralitat, del diàleg, de la convivència, de l'arrelament, de la lleialtat i de la catalanitat, uns valors i actituds que ens facin diferents, que suposin el nostre tret diferencial respecte la resta.

Només des de la convicció del nostre projecte de país i de municipi podem construir comunitats al servei de tothom. Comunitats solidàries i sostenibles que responguin a les demandes ciutadanes i que tinguin com a objectiu final el benestar col·lectiu. Comunitats amb persones honestes i treballadores amb conviccions i il·lusió de treballar per les seves comunitats.

Perquè des de Convergència i Unió estem convençuts que uns municipis forts i ben gestionats constitueixen la base de la construcció nacional de Catalunya, perquè Catalunya comença als ajuntaments.

Lluís M. Corominas i Díaz
Vicesecretari de Territori
i Acció Municipal CDC

Antoni Castellà i Clavé
Vicesecretari Executiu
Organització UDC

1. COMUNITATS AMB UN ESTIL POLÍTIC PROPI

La necessària dimensió política de la vida local

Temps de globalització és temps de dinamisme i de complexitat, d'interdependència i d'aprenentatge; per això, no es pot sacralitzar el govern local i l'administració com a institucions inamovibles, sinó que cal reinterpretar-los com organismes en constant evolució i adaptació.

Així, en una situació de canvi constant de la societat, és necessari governar aquest procés des d'una alta capacitat d'aprenentatge i d'adaptació al medi canviant, en un contacte directe amb la realitat. Això implica donar impuls a uns ajuntaments capaços de repensar l'espai polític, amb una nova forma d'entendre el paper dels governants, com una autoritat responsable i amb capacitat de resposta.

-Què entenem a CiU com a municipi? És una definició que va més enllà d'un cens poblacional o d'una localització en un mapa. Un municipi és la interrelació d'un conjunt de ciutadans que se senten participants d'un mateix entorn, i que estan encapçalats per uns equips humans amb vocació i capacitat de lideratge. Que tenen com a màxima prioritat els ciutadans i el seu benestar.

-Qui forma el municipi? El municipi no deixa de ser la suma dels diferents agents socials: govern local, administració local, partits polítics, entitats, organitzacions, ciutadans no associats, empresaris, assalariats, exclosos. I és l'obligació del Grup Municipal de Convergència i Unió liderar el debat polític per poder consensuar els diferents interessos amb l'objectiu de millorar la vida dels ciutadans.

Què defensem? Defensem uns governs propietat de la comunitat, que tinguin en l'equip polític un lideratge prou ferm com per poder donar resposta a les seves necessitats i enfrontar-se als nous reptes que tant el context com els ciutadans demanen, que transmeti a la ciutadania la idea que les solucions existeixen realment. On l'administració esdevingui el mecanisme i l'eina innovadora que treballa amb agilitat, eficiència i eficàcia per posar les iniciatives en marxa. Volem que el municipi esdevingui, sobretot, un administrador de relacions i interdependències, tant internes com externes, entre les persones i entre la societat civil i el mercat. En definitiva, reforçar la sinèrgia entre política i ciutadania.

-Quina és la nostra actitud? A Convergència i Unió som absolutament ambiciosos en els objectius, els municipis han de ser dirigits per equips de govern amb un projecte concret de municipi, però amb la capacitat d'adaptar aquest projecte a les necessitats i a les demandes dels ciutadans. Creiem fermament en equips de gent que generin il·lusió i interacció, que generin solucions a curt i a llarg termini, equips sincers i honestos. Polítics que evitin els missatges buits de continguts i les conductes estèrils, i que mitjançant el diàleg trobin la millor resposta.

Evolució: No es tracta de renunciar als models anteriors, sinó de complementar-los amb un nou estil. El municipi ha de seguir essent administrador de potestats, de reglaments i de normes reguladores, i també ha d'adoptar criteris de gestió lligats a allò que la gent necessita. Cada dia hem de treballar en la recerca d'un millor model de governabilitat que reconegui els actors socials i els grups que no hi estan representats, que sigui capaç de produir unes bones regles del joc i crear un capital social preparat per afrontar aquest temps de globalització. Hem de repolititzar el govern local i incorporar-hi el discurs públic i el debat per trobar noves solucions al dia a dia.

Un lideratge transformador: Els nostres líders i els nostres equips

Volem líders, a més de gestors polítics, per a una millor governabilitat, capaços de conduir el procés d'aprenentatge necessari per afrontar el futur; que sàpiguen practicar les regles del joc col·lectives amb la flexibilitat que demana la constant innovació, amb l'únic objectiu de millorar el capital social de cada poble, de cada ciutat. Líders capaços de comunicar el desig d'urgència, d'esperança i d'oportunitat davant els reptes que assetgen i canvien constantment. Polítics oberts a adquirir nous coneixements i noves visions per fer lloc a altres idees i referents per millorar el nostre entorn; preparats per gestionar un escenari en evolució, posant en relació la capacitat creativa de la societat i de les institucions i organitzacions.

Els regidors i regidores de Convergència i Unió som gent que treballa des de la credibilitat, amb visió compartida, gent capaç de construir equips per gestionar qualsevol incertesa, qualsevol conflicte, qualsevol repte per tirar endavant un projecte comú de ciutat o de poble.

Com a nacionalistes, no permetrem la creació d'una societat dual. Aquest és el nostre compromís: la recerca constant de l'equilibri social i cultural i l'assumpció de valors que facin que la gent se senti activa i part d'uns municipis integrats en un país. Per això,

hem d'estimular la capacitat cívica d'aprendre, hem d'incentivar que molta gent assumeixi el compromís de fer quelcom per a la societat. Sempre des del compromís amb un mateix, que porta al compromís amb la societat. Perquè la gent de CiU no només volem guanyar les properes eleccions, sinó -també- guanyar per a les properes generacions.

Defugim la supèrbia i la prepotència d'una política dirigista. Volem gent amb capacitat de visió, de prioritjació, d'interès públic, que no defugi el protagonisme d'accelerar el procés de transformació de la seva ciutat, del seu poble. Volem gent que es posi al davant, des de la lleialtat amb els actors socials, però que no renunciï a la responsabilitat de la presa de decisions que comporta la representativitat i l'exercici de ser un polític electe.

Volem polítics capaços, també, d'exercitar una vida interior, que siguin propers a la realitat dels seus veïns, que sàpiguen reconèixer i corregir errades, reaccionar davant la injustícia o compartir emocions. Hem d'humanitzar la imatge de l'administració demostrant que els que governen les institucions no són persones diferents. Som gent al servei de la gent, gent que s'ocupa de la gent. I som gent com l'altra gent.

En aquest compromís de buscar la millor gent per fer la millor política i el millor servei, Convergència i Unió s'insereix en un procés de constant regeneració i incorporació d'aquelles persones que ens puguin ajudar a assolir els nostres objectius socials i que comportin el màxim de representativitat social.

Convergència i Unió fa una aposta rigorosa per incrementar la presència de les dones en l'activitat política i anar avançant cap a la paritat democràtica. Reivindiquem incorporar la visió de les dones en tots els àmbits de la política i de la societat per poder construir un país més equilibrat.

En aquest procés de regeneració, també hem de tenir una especial atenció al rejueniment de la nostra classe política. No podem oblidar que una generació de polítics, en un origen inexperts i majoritàriament voluntaris, ha protagonitzat amb èxit la transició democràtica als ajuntaments. Ara, més de vint anys després, hem d'afavorir processos d'aprenentatge i compromís polític entre les generacions més joves per tal que vagin recollint el testimoni dels qui els precedeixen. Això ha de comportar un procés de relació intergeneracional que faci que els més grans participin de forma

compromesa en la renovació política, institucional i social de les nostres viles. No en va, la seva experiència i capacitat poden contribuir eficaçment al futur desenvolupament de la població.

Cap a un nou model de gestió municipal

Fins avui, l'administració ha anat assumint funcions com a resposta a la pressió social; per això, assumint les necessitats, les ha donat per descomptades i no ha requerit participació més enllà de l'electoral. D'aquesta manera, ha tendit a deixar en mans de funcionaris tècnics la responsabilitat decisòria. No es pot obviar que una part fonamental de l'administració és la provisió de serveis, tot i que els serveis municipals han deixat de ser responsabilitat exclusiva de les autoritats locals i han passat a proveir-se des d'una xarxa on participen els diferents sectors. Des de CiU sempre hem confiat en la capacitat de la societat civil, per aquest motiu pensem que l'objectiu de polítics i administració no és substituir ni encotillar la iniciativa social sinó complementar-la i donar-li eines, tenint cura que la seva actuació suposi un bé social. És tasca principal de les autoritats locals fomentar la implicació i la participació responsable de la societat en els afers públics i habilitar i promocionar les actuacions dels diversos actors involucrats en la prestació dels serveis. En aquest context les polítiques uniformitzadores ja no valen i el pluralisme es fa palès.

Hem de saber veure, doncs, com s'articulen mecanismes per gestionar aquest pluralisme que abans gravitava sobre el govern local, i aplicar propostes que incrementin la cooperació i col·laboració entre els diferents agents públics i privats, que incrementin la visió estratègica i la prioritització en la presa de decisions, que suposin un major interès per les qüestions públiques per part de tota la societat, entenent com a qüestió pública l'augment del benestar col·lectiu. És aquest esperit el que hem de reflectir en la creació de xarxes i escenaris de participació ciutadana, especialment en l'esfera local, que és la més propera a la gent.

Des de CiU proposem 3 eixos bàsics per definir el nou model de gestió municipal pel qual apostem: polítiques transversals i integrals, gestió mitjançant la planificació estratègica i una major utilització de les TIC en tota la gestió municipal.

Polítiques transversals i integrals

Totes les polítiques que es planifiquin des dels ajuntaments han de complir dues premisses que avui són bàsiques per poder parlar d'ajuntaments al servei d'una comunitat plural: la integralitat i la transversalitat.

L'administració local ha anat evolucionant i ara ja no podem parlar de plans o actuacions que estiguin estancats en una sola àrea d'actuació. Les polítiques, per ser realment eficaces i respondre a les necessitats actuals, han d'estar planificades amb la idea que l'actuació o pla ha de donar resposta de forma integral a la necessitat plantejada i de forma transversal. Cada pla o actuació ha de tenir un òrgan referencial de coordinació, però la planificació, gestió i avaluació ha de realitzar-se des d'òrgans interdepartamentals on siguin presents totes les àrees dels ajuntaments que hi tinguin implicació. Els plans han d'ésser cada cop més horitzontals i menys verticals. Això requerirà en moltes ocasions una reestructuració de l'organització per poder treballar des de diferents àmbits en base a uns objectius comuns.

Planificació estratègica municipal

L'impacte de la globalització i de les noves tecnologies de la informació ens obliguen a pensar el territori des d'una òptica global. La política d'un ajuntament no pot acabar allà on acaba el seu terme municipal i tampoc s'hi val a separar la política urbanística, d'ocupació i ús del sòl, d'una banda, i de l'altra, polítiques sectorials amb relació al transport, l'energia, els recursos naturals, etc..., sinó que calen solucions que passen, necessàriament per noves formes d'organització territorials estratègiques.

De les estructures tradicionals, hem de passar a estructures articulades per xarxes de transport i comunicació que comparteixen escenaris socioeconòmics comuns. Aquesta nova manera de planificar el territori fa indispensable establir pactes territorials estratègics que puguin donar solucions globals a problemes locals que afecten tot el territori, però escapen a una administració pública concreta.

Cada municipi ha de fer una anàlisi prèvia exhaustiva del seu potencial, el seu entorn i les seves potencialitats i escollir el o els camps estratègics en els quals ha d'apostar per progressar econòmicament. La diversitat municipal de Catalunya permet un ampli ventall de possibilitats estratègiques a desenvolupar pels nostres municipis.

Cal esforçar-se per impulsar una cultura de gestió estratègica en el govern municipal mitjançant l'elaboració de plans estratègics i sistemes de planificació i qualitat. Els governs locals han de tenir capacitat de lideratge perquè avui la major complexitat i interdependència dels problemes exigeix que allò que es faci no només es faci eficaçment, sinó que cal encertar en l'aposta estratègica.

Les tecnologies de la informació al servei del ciutadà

Una administració propera als ciutadans s'ha de caracteritzar per una total transparència en la gestió, una simplificació de tràmits i un augment de la participació ciutadana que es fonamenti, en part, en utilitzar les tecnologies.

És bàsic per al desenvolupament del municipi disposar de les infraestructures i els serveis necessaris que facilitin i garanteixin l'accés de tota la ciutadania a la societat de la informació. En aquest sentit, és necessari invertir recursos en serveis i en formació respecte les noves tecnologies, per evitar una fractura digital pel que fa a determinats sectors de la població.

En aquest sentit, més enllà de facilitar a la ciutadania l'accés a les noves tecnologies i a la informació, cal dotar la gestió municipal de les eines adequades per aproximar els serveis als ciutadans i agilitzar l'administració local.

Al respecte, cal impulsar en alguns casos i potenciar, en d'altres, els webs municipals on es disposi de tota la informació d'interès públic, on es creïn canals de comunicació directa amb els responsables polítics i on es consideri la creació de "finestretes electròniques" per realitzar via internet les gestions municipals oportunes, així com impulsar els punts públics d'accés a internet i els telecentres d'accés lliure que permetin fer l'aprenentatge en l'ús de les noves tecnologies com a formació digital bàsica per a la ciutadania.

2. COMUNITATS AMB CONSCIÈNCIA NACIONAL

El municipalisme nacionalista

CiU és el primer partit municipal de Catalunya i, també, el més municipalista. Ho és perquè sustenta la seva concepció municipal en la capacitat dels ajuntaments per servir responsablement els seus ciutadans i per construir solidàriament Catalunya. El nostre és un municipalisme d'afirmació. En això es diferencia del municipalisme de negació d'altres formacions polítiques, és a dir, aquell que vol potenciar el poder municipal per contrarestar el poder de la Generalitat, per diluir l'autoritat i la representativitat de les institucions nacionals de Catalunya. La nostra visió és radicalment contrària: volem reforçar els ajuntaments per reforçar la nostra sobirania com a poble.

CiU ha vertebrat el municipalisme català, tant des del Govern - impulsant polítiques pròpies per als municipis catalans- com des dels ajuntaments - construint dia a dia una xarxa de pobles i de ciutats interconnectats, com un teixit viu sense espais exclosos al dinamisme. Això hauria estat diferent amb una altra idea de país, que només pensés en els municipis de forma deslligada, sense comptar amb la necessària discriminació positiva per reequilibrar Catalunya.

El nostre model de país assegura, al llarg de tot el seu territori, un respecte a la diversitat i, alhora que escolta les inquietuds pròpies de cada municipi, garanteix uns serveis mínims per a qualsevol persona. Infraestructures i serveis han anat configurant un país de possibilitats per a tots els seus habitants, i hem pogut definir polítiques pròpies d'habitatge, de serveis socials, d'esport, de lleure, de medi ambient..., ben diferents d'aquelles que proposen partits polítics d'obediència no catalana amb fórmules deslligades de la realitat pròpia. A CiU treballem perquè tots els catalans puguin viure amb plenes garanties allà on han nascut o han fixat la seva residència. Un país equilibrat amb una capital potent i un sistema de municipis i comarques dinàmiques.

Hi ha qui des d'una concepció universalista i metropolitana de ciutats-estat, ha pretès descriure el món com una mera xarxa de ciutats singularitzades, amb un rerapaís al seu servei, entenent Catalunya com una simple desconcentració de poder urbà.

Històricament, en canvi, el nacionalisme s'ha preocupat perquè tots els catalans, amb independència del seu lloc de residència, tinguessin accés a les mateixes prestacions i a la mateixa qualitat de vida. Aquesta era, per exemple, la idea de Catalunya-ciutat que va elaborar el Noucentisme. Convergència i Unió, que és hereva d'aquell pensament, ha apostat, en la seva acció de govern, per l'equilibri territorial i per el creixement harmònic de tot el país.

Així, hem interpretat el país des de cadascuna de les seves realitats locals, pensant en una xarxa amb molts nuclis urbans (pobles i ciutats), cadascun amb la seva memòria col·lectiva. Ja fa anys que CiU va treure la idea força "Catalunya comença al teu ajuntament"; aquesta era una expressió que destil·lava projecte de país, de municipalisme nacionalista, de municipalisme relligat amb el territori. Per això, CDC ha impregnat la seva acció d'un accent nacionalista que suma esforços en el procés de recuperació de les llibertats nacionals; perquè volem la plenitud nacional des dels municipis, des de cada realitat local.

CiU es compromet amb un govern local que aposta per la normalització nacional, per la potenciació de la cultura, per la recuperació de les tradicions, per l'impuls a la creativitat, per l'obertura al món i per la projecció internacional, pel reforçament de l'àmbit lingüístic del català i pel desplegament desacomplexat d'una simbologia pròpia que ens defineix. Els municipis catalans també han de jugar un paper clau en la recuperació dels símbols propis, en el retorn a la normalitat nacional. Quan un ajuntament decideix els noms de carrers i de places del municipi també està fent una aposta simbòlica. En la quotidianitat també es construeix el país.

Regeneració política i renovació nacional

D'altra banda, en un moment de canvis profunds en la societat, hem de plantejar elements de regeneració política i de renovació nacional. En aquest context, n'hi ha que, sota l'aparent representació del canvi i de l'alternativa, amaguen la incapacitat d'elaborar un discurs realment innovador que vagi més enllà de personalismes. Les referències a la modernitat, al progrés, a la regeneració, a una nova concepció de partits i de model nacional, no trasllueixen res més que mancances o reinterpretacions de discursos ja coneguts i que han quedat difosos en l'ideari, en la gestió i en la interpretació social del nacionalisme català.

Avui, Convergència i Unió aposta per un pas endavant en la reformulació del catalanisme polític, especialment pel que fa al model estructural, d'organització nacional i d'avenç sobiranista. En aquest sentit, demostrem, un cop més, que ens avancem en el compromís de la innovació política, i ho fem des del nacionalisme català com a superador de l'encotillament de les ideologies. Un nacionalisme capaç d'aportar els referents necessaris d'innovació, de modernitat i de progrés per al nostre país; un patriotisme que creix amb la tensió creativa. Perquè, també en l'aspecte social, i no només en l'estructura nacional i en el model de partit, hem de ser capdavanters. La iniciativa i el coratge del nostre partit ha de marcar el to polític dels nous temps.

Convergència i Unió viu un procés de regeneració política, impulsant el compromís i la humanització en les relacions polítiques i cíviques, definint el rol dels lideratges en les transformacions socials, introduint la prioritització i l'estratègia en l'interès públic, reestructurant l'administració i la seva relació amb l'administrat, articulant processos que facilitin la participació de la gent en la definició i en la resolució dels reptes. I també ens movem en un necessari procés de renovació nacional.

Reptes, doncs, també com a nació. Les noves realitats socials i culturals, la diversitat i la identitat en un món globalitzador, el medi natural o la societat de la informació, són també eixos vertebradors en la definició dels elements identificadors del catalanisme per als nous temps; per això, en un món de globalització, pren més importància que mai la identitat local. I els municipis, les cèl·lules bàsiques de l'entramat institucional i social del nostre país, poden i han de ser un eix vertebrador des d'on aplicar la nostra política. Una política que permeti a pobles i ciutats d'oferir més oportunitats per a la seva gent.

Identitat sostenible i comunitat

Des de fa uns anys el fenomen de la immigració s'ha anat afegint cada vegada amb més força en la vida política i social dels nostres municipis. Per diverses raons la immigració és un fet que hem d'entendre com quelcom necessari i positiu per a Catalunya, com una oportunitat que Convergència i Unió no vol deixar passar. Tanmateix, la procedència dels immigrants, sovint provinents de llocs amb cultures, costums o pràctiques religioses molt diferents a la nostra, i l'escàs control en la seva arribada, són factors que poden comportar traves socials importants si no són tractats correctament.

El municipi és el lloc d'acollida de la immigració, on els immigrants definitivament resideixen. L'administració local és per tant la que més i millor coneix la immigració, i les característiques d'aquesta a cadascuna de les poblacions d'acollida. És per tant lògic pensar que cal dotar l'administració local de les eines necessàries per poder afrontar el fenomen.

Desenvolupar, amb col·laboració de la Generalitat de Catalunya, una política d'acollida dels nousvinguts ha de ser la primera prioritat de qualsevol política municipal en aquest àmbit. La política d'acollida ha de permetre facilitar l'aterratge de les persones arribades als nostres municipis. El coneixement del català i el castellà, l'explicació dels drets i de les responsabilitats que tots compartim, l'accés als serveis socials bàsics i l'orientació en l'àmbit laboral han de formar part d'aquesta política. Per a desenvolupar-la és important implicar-hi les entitats del municipi, en especial les que treballen en l'àmbit social. Sense una efectiva política d'acollida, els processos d'integració posteriors poden esdevenir més difícils.

Assistència social i integració són dos dels principals assumptes que l'administració local ha d'afrontar a l'hora de tractar amb els nousvinguts. L'assistència social és un dret inherent a la persona, cal prestar totes les atencions necessàries als immigrants. És aquí on es planteja un primer problema a afrontar, els nostres ajuntaments estan preparats per garantir les polítiques d'assistència social necessàries per a la seva població resident, però l'arribada de nova gent, sovint de manera força descontrolada, obliga a prestar-los l'atenció social necessària en tots els àmbits de l'estat del benestar (educació, sanitat, vivenda, serveis socials) sense disposar dels recursos afegits que aquest fet comporta. És per aquest motiu que cal garantir la suficiència financera tant de la Generalitat com dels ajuntaments catalans, per tal d'evitar que la immigració esdevingui font de conflictes derivats de greuges comparatius en aquest àmbit. I és l'estat central, màxim responsable en matèria d'immigració, qui hauria de garantir aquests recursos.

D'altra banda, les diferències en les pràctiques culturals i costums i les dificultats de comunicació, exigeixen un actiu posicionament de l'ajuntament destinat a superar els possibles conflictes que s'esdevinguin, des de l'estricta compliment de la legalitat per part de tothom, reconeixent drets i exigint responsabilitats per tal de garantir la convivència ciutadana. Cal afavorir la comprensió mútua, incentivant la participació social dels immigrants, evitant la guetització, fàcil de produir en aquest tipus de circumstàncies, fomentant la integració d'una gent que ve a viure amb nosaltres. Però

ahora, cal exigir als nouvinguts la seva integració en la cultura i costums dels pobles que els acullen, la seva adaptació a la legislació del país que els acull, la seva obligació d'aprendre i comprendre la llengua i cultura catalanes, i el seu respecte i voluntat d'integració a la vida del país i del municipi.

Ningú millor que els catalans, i per tant el nostre Govern i els nostres municipis, coneixem els nostres límits i potencialitats, per això cal que l'Estat central traspassi a Catalunya les competències necessàries en matèria d'immigració, lògicament amb els recursos de gestió corresponents. Entre elles és d'especial importància el control del contingent legal d'entrada d'immigrants. La incapacitat de l'Estat per regular els fluxos migratoris de manera eficaç ha comportat que la majoria de persones immigrades a Catalunya hagin iniciat la seva convivència al país en una situació administrativament irregular, amb els conseqüents problemes en l'àmbit del treball, la vivenda i el mínim coneixement de la realitat del país, dels seus valors i de les seves pràctiques culturals, és evident que es dificulta qualsevol procés d'integració social i fan impossible desenvolupar una veritable política d'acollida.

Per tal d'afrontar els reptes i necessitats derivats de l'arribada d'immigrants, cal potenciar la col·laboració entre els municipis de Catalunya, intercanviant experiències i cercant les millors polítiques i solucions per tal de garantir que la immigració sigui, efectivament, una oportunitat per als nostres pobles i ciutats.

Finalment, els ajuntaments, mitjançant les polítiques de codesenvolupament, poden facilitar el mutu coneixement entre les societats d'origen de les persones immigrades i la societat catalana i alhora poden promoure el seu desenvolupament a través dels recursos destinats a la cooperació internacional.

3. EIXOS TRANSVERSALS

Participar en la política: el coratge ciutadà.

De la mateixa manera que hem reivindicat la dimensió política de la feina dels regidors i de les regidores, ara volem reivindicar el paper de cadascú dels ciutadans i ciutadanes. Ja no es tracta només de fer coses, sinó d'escollir quines es fan i quines no, d'establir prioritats. No n'hi ha prou amb la invitació d'uns a participar i que s'acabin mobilitzant cinc persones, hem de demanar la corresponsabilització de tots en el progrés comunitari, fer ús de l'anomenat coratge ciutadà, és a dir, d'aquella participació on tots els ciutadans, organitzacions i entitats actuen colze a colze amb l'equip de govern en la presa de decisions, compartint per igual èxits i fracassos. Cal fer entendre a la societat que la millora de l'entorn suposa un benefici per a tota la comunitat i per tant per a ells mateixos.

Per tal d'assolir aquest objectiu és molt important millorar els mecanismes d'informació de gestió. Hem de cercar fórmules imaginatives i constants d'informació que facin despertar l'interès de la gent com a condició prèvia a una millor i major participació de la ciutadania.

En aquest sentit, les autoritats locals tenim la capacitat de vehicular valors socials que no troben expressió en el mercat. I els serveis públics han de reorientar-se per tal que el seu valor resideixi en la gent, no en els serveis per sí mateixos ni en els seus proveïdors. És fonamental la representativitat dels polítics locals i la participació de tots els grups ciutadans de manera activa i constant.

D'aquesta manera, les decisions polítiques i els serveis municipals han deixat de ser responsabilitat exclusiva de les autoritats locals i han passat a proveir-se des d'una xarxa on participen els diferents sectors. Així, les autoritats locals hem de fomentar la implicació i la participació responsable de la societat en els afers públics i habilitar i promocionar les actuacions dels diversos actors involucrats. En aquest context, els dirigents hem de contemplar una constel·lació de nous sectors a l'escenari local; per això, les polítiques uniformitzadores ja no valen i el pluralisme es fa palès.

Hem de veure, doncs, com s'articulen mecanismes per gestionar aquest pluralisme que gravita sobre el govern local, i aplicar propostes que incrementin l'autonomia política, la visió estratègica i la prioritització en la presa de decisions, l'increment de l'interès públic i una major incorporació del fet participatiu. Això ho hem de reflectir en la creació de xarxes i escenaris on realment hi hagi una comunicació transversal i a tots els nivells, on la participació dels ciutadans tingui un sentit i sigui quelcom més que buscar donar una determinada imatge.

La participació és un fet integrador de la població dins el sistema democràtic: afavoreix la transparència, crea cultura democràtica i integra els ciutadans en el teixit social i associatiu. Una participació ben dissenyada no és altra cosa que la recerca del progrés, però d'un progrés real, aquell que comporta benestar als ciutadans.

És un greu error entendre que la participació és una manera de dinamitzar un associacionisme en perpètua crisi o una manera d'evitar crítiques davant de futures polítiques. La participació és un fi en sí mateix i té com a única eina d'ús els coneixements de la població.

Paper del govern local per incentivar la participació:

El primer nivell que hem de considerar de la participació ciutadana, en un binomi indissoluble, és la informació i la formació.

Informació: La forma per la qual un govern s'autoobliga a oferir informació és la peça clau i essencial del debat polític. Com més informa l'ajuntament més receptiva és la gent -que vol sentir-se ben tractada i respectada- alhora que propiciem que els mateixos ciutadans, entitats i organitzacions traspassin la seva pròpia informació cap a les institucions.

Formació: Cal tenir present que cada persona és expert en un tema concret, qui coneix millor la situació d'un carrer o d'un barri determinat que, aquell que hi viu des de fa anys? O qui coneix millor el dia a dia d'un immigrant que, aquell que ho és?... La llista d'experts és tan llarga com ciutadans hi ha, però únicament és feina de l'equip de govern trobar l'interlocutor, qualitativament parlant, més vàlid i saber-se adaptar al llenguatge d'aquest.

La política municipal ha de ser activa i de previsió, s'ha de promoure la integració, el diàleg i la corresponsabilitat. La manca de compromís per part dels ciutadans no s'ha d'assumir com a fruit d'un desinterès generalitzat de la societat, sinó com a la incapacitat dels líders d'enviar el missatge adient. En conseqüència s'han centrat els esforços en la recerca del millor canal de comunicació, tenint sempre present que cada missatge que enviem ha de ser quelcom més que paraules, que han d'estar dotades de contingut.

En un segon estadi, hem de crear marcs de consulta, de diàleg i de debat per tal de poder conèixer millor les demandes de la població i identificar els rols de cadascú en la dinàmica del municipi. En els darrers anys, hi ha hagut una tendència generalitzada a explotar la idea de la participació ciutadana en múltiples temes derivant tots aquests processos en la creació d'un seguit de comissions, jornades, seminaris... que han aconseguit multiplicar les tasques de ciutadans, polítics, tècnics i funcionaris però que necessàriament no han aportat cap millora a l'entorn.

S'ha de tenir molt present que tant els ciutadans no associats com els que ho són sacrifiquen el seu temps de lleure per col·laborar amb les diferents propostes de participació, i si perceben la seva col·laboració com a intrascendent no prendran part en participacions futures. El mal disseny d'un pla o la ineficiència a l'hora de gestionar les respostes expulsen els ciutadans del context participatiu.

A priori, la creació de nous òrgans participatius suposen un pas positiu, però la multiplicitat de consells, comissions... si no tenen una traducció real en la política no aporten avantatges, ans el contrari. El govern local ha de ser capaç de detectar quan aquestes comissions no tenen raó de ser, i analitzar si altres eines les farien més eficaces. Sovint resulta més eficient la participació virtual que la presencial, el disseny d'un portal on es reflecteixin les aportacions d'una Comissió, on es possibiliti la interacció per xat intern d'aquells que hi estan interessats i que hi hagi una bústia de comentaris i propostes pot esdevenir una millor resposta que fer convocatòries periòdiques amb escassa presència i que deixen la sensació de pèrdua de temps.

El govern local no solament ha de saber canalitzar les demandes i convocar a la participació en temes claus, sinó que ha d'escollir el mecanisme òptim per obtenir el màxim nombre de respostes.

La participació ha de permetre que tots els interessos estiguin representats, però quan aquests col·lisionen, el polític ha d'intermediar en el conflicte. La participació, així, enforteix el sistema democràtic, però en cap cas suposa la renúncia a la delegació de

representativitat que el mateix sistema dota als polítics. Fer política i administrar vol dir decidir; no podem confondre la participació ciutadana amb la –no decisió–, perquè pot lesionar l'interès públic. El polític ha d'exercir el seu paper d'arbitratge, de prioritització, i de planificació, sempre en benefici de l'interès general.

En definitiva, la participació és un concepte obert, adaptable a cada realitat local i representa una voluntat política més democratitzadora de la societat, integradora i compromesa amb el teixit econòmic i social per trobar governs més propers als problemes i més ben informats. No cal oblidar, que en un moment de crisi de confiança dels ciutadans cap al sistema democràtic, la participació directa els fa sentir coprotagonistes i els vincula cap a la realitat del municipi. Dit d'una altra manera, votar cada quatre anys no implica a la població en la realitat del municipi, en canvi, la col·laboració en la creació de propostes a l'entorn d'un tema concret del municipi fomenta la percepció de comunitat local. En conseqüència, una participació ben dissenyada i planificada amb voluntat de ser aplicada amb eficiència i eficàcia promou la fidelització dels ciutadans vers al seu propi municipi, vers les seves estructures, vers el seu líder polític (“aquell qui participa amb als ciutadans”) i vers el seu sistema.

L'aprofundiment de la democràcia local: noves formes de participació ciutadana.

És ben clar que per a Convergència i Unió la reivindicació de la dimensió democràtica de la política i l'administració local és una aposta ferma i cabdal. L'administració local no tindria cap sentit sense el seu referent social i de participació que la dota de qualitat. Per aconseguir això hem de reformar-la des de l'aprofundiment de la democràcia local, buscant una major transparència i aproximació a la gent. En aquest sentit, hem de plantejar el debat de la reforma electoral per tal de trobar fórmules que ajudin a millorar el sistema.

Per això, des de CiU ens plantegem una reflexió en profunditat al voltant d'aspectes com el reforçament de la llista més votada, el paper dels alcaldes i de les alcaldesses, la revisió de les mocions de censura, o el rebuig al transfuguisme, per tal d'afavorir la governabilitat i estabilitat en els governs municipals i evitar situacions que posen, massa vegades en entredit, la voluntat popular. En el mateix sentit, també cal considerar l'ampliació dels mandats locals en benefici d'una major estabilitat en la planificació i desplegament del programa electoral i la implementació de les polítiques públiques.

En un altre ordre de consideracions, des de Convergència i Unió apliquem un procés democràtic intern de designació dels candidats que ens assegura, en primera instància, la selecció de polítics que han de merèixer la confiança de la gent en els governs locals que, en tot cas, regularan a través del sufragi. Tot i així, en la dinàmica que hem anat exposant, hem d'aprofundir en una democràcia més directa que permeti, a través dels processos de participació, mantenir un control permanent del govern.

Però, en qualsevol cas, l'aprofundiment de la democràcia local ha de passar necessàriament pels partits polítics. Els partits contribuïm a canalitzar la participació a través d'estructures democràtiques que s'estenen més enllà de l'àmbit local per integrar-se en una estructura que té un projecte ideològic més ampli. És en aquest marc que no podem deixar de prestigiar el paper dels partits polítics.

En aquest context, Convergència i Unió es troba en un procés de renovació i enfortiment. Això passa per obrir-se més a la societat. Convé que els partits ens dediquem a perfeccionar els canals de participació política, que tinguem actituds més obertes a la societat, sense por a obrir debats en l'àmbit local que posin de manifest quins són els interessos generals i quins són els particulars. Hem de ser encara més sensibles a totes les problemàtiques i canalitzar millor les inquietuds de la població i dels seus col·lectius. Hem d'apostar per la descentralització en la presa de decisions i vers la desconcentració del poder.

Són moltes les formes i mecanismes de participació ciutadana que es poden emprar en un procés de debat o de decisió al món de la política municipal. En qualsevol cas, no podran portar-se a terme sense una clara voluntat política d'arribar als objectius esmentats. Mecanismes de participació creats i implementats sense una voluntat política real portaran a la frustració de la població i generaran una dificultat afegida per aplicar noves experiències. És molt important, per tant, la implicació, no només de la població lògicament, sinó especialment dels dirigents polítics en els processos de participació, participant-hi, generant expectativa i deixant el marge corresponent del procés de decisió als resultats que se'n derivin dels processos de participació.

Són moltes les fórmules de participació que s'han anat generant en el món municipal, especialment fórmules col·lectives com grups de treball o la creació de comissions específiques per a tractar temes concrets, amb els Nuclis d'Intervenció Participativa (NIP) com a experiències més novedoses.

A CiU apostem per seguir innovant en els mètodes a la recerca dels 10 millors resultats, per aquest motiu apostem per posar en pràctica als nostres municipis experiències com consultes ciutadanes, pressupostos participatius, fòrums temàtics, tallers de futur, conferències de consens o IAP (Investigació – acció – participació) entre d'altres sistemes que ens permetin aprofundir en aquesta necessària regeneració que s'ha de produir al món local.

La societat de la responsabilitat, la ciutadania responsable:

Unes institucions sòlides són bàsiques per a la bona continuïtat de l'evolució del municipi, però amb les institucions soles, si hi predomina una mentalitat d'autorealització o de cultura del no, difícilment s'aconseguirà assolir res més que parar el cop i enfrontar el dia a dia. En el context actual, el no evolucionar equival a una pèrdua qualitativa davant altres municipis i territoris, incidint negativament en l'economia i el benestar dels ciutadans. En definitiva, es tracta d'una relació de dependència, per a un funcionament que ens impulsi cap endavant cal la unió de tots i cadascun dels agents socials (polítics, econòmics, culturals) i el compromís personal de cada ciutadà.

L'Estat del Benestar, en el seu paper d'emissor d'ajudes, va assumir una part bàsica de les responsabilitats individuals, generant com a externalitat negativa un camp d'irresponsabilitat fins al moment desconegut. Paral·lelament la irrupció de l'individualisme entès com a gaudi personal, també dinamita el sentiment de responsabilitat col·lectiva. Aquests fets incideixen negativament en la nostra societat, suposant el pas d'un sistema basat en la reciprocitat dels drets i deures a un sistema de reclamació de drets obviant els deures.

En l'apartat de participació ciutadana s'ha exposat la importància de generar llaços de pertinença i lleialtat. Uns llaços que es basen en l'existència d'un projecte col·lectiu i que comporten un contracte de drets bàsics i deures elementals, iguals per a tothom. Oportunitats a canvi de compromís. La convivència dins els nostres municipis suposa l'assumpció d'aquest pacte, viure en un poble o ciutat de Catalunya ha d'equivaler a ser responsable en el compliment d'unes tasques individuals que col·laboren en el bé col·lectiu.

Des del propi govern local s'ha d'actuar segons aquest esperit i incidir amb totes les nostres possibilitats en la divulgació d'aquest sentiment, entenent que la seva difusió

no depèn d'una política concreta sinó que es tracta d'un estil de fer política, és la manera de fer de Convergència i Unió i aquesta ha d'impregnar cadascuna de les nostres accions.

Dit d'una altra forma hem de fer pedagogia, introduir el concepte d'educació, però no una educació formal a les escoles, sinó d'educació cívica i un respecte vers el nostre entorn. No s'ha de fomentar únicament el respecte davant allò que ens envolta, sinó també davant altres posicionaments; entenent que des de la seguretat d'allò que ens és propi sempre es poden aprendre noves maneres que enriqueixen les nostres. Cal inculcar el sentiment de deure cívic, de ciutadà responsable.

Cal, en síntesi, respectar les persones i respectar el nostre municipi per consolidar-nos i seguir avançant.

Comunitats sostenibles

Ja començant el segle XXI parlar del Desenvolupament Sostenible (d'ara endavant DS) com a un concepte reformador i un procés inevitable no té sentit. Fa 15 anys representava un canvi de paradigma que volia integrar els objectius de desenvolupament econòmic, de justícia social i de qualitat ambiental. Avui en dia, el DS ja forma part dels nostres valors i discursos, ningú discuteix que hi hagi d'haver una integració i un equilibri entre realitat econòmica, realitats socials i culturals diverses i les necessitats ambientals, emmarcat en el nou ordre mundial que suposa la globalització, un model on és impossible d'imaginar cap mena de proteccionisme.

No es pot parlar de la globalització econòmica i de la globalització mediàtica sense tenir en compte la globalització ambiental.

La sostenibilitat no és res més que la mostra de com les activitats antropogèniques provoquen alteracions i reaccions a la biosfera que incideixen sobre la viabilitat del desenvolupament humà.

Aquest equilibri és una necessitat a escala mundial, però també a escala local i nacional. Per això, a Catalunya hem cercat aquesta síntesi i hem definit el nostre propi model de sostenibilitat.

El concepte de sostenibilitat forma part del llenguatge actualment més comú. No tothom acaba de tenir-ne la mateixa idea ni sempre es coincideix a l'hora de tractar qüestions concretes, però hi ha un sentiment de fons, comú a tots els sectors socials, ja que amb el medi ambient, ens hi juguem el futur. Aquest sentiment, en uns casos,

es configura atemorit davant les amenaces que planen damunt la humanitat; en canvi, en altres casos, es transforma en agosarat quan es descobreixen les oportunitats de construir un futur més pròsper i més segur per a tots. Convergència i Unió es situa, òbviament, en aquesta segona perspectiva.

Apostem per un model que compatibilitza l'economia productiva amb la qualitat de vida i la preservació dels drets de les futures generacions. El desenvolupament sostenible és, sobretot, una voluntat de justícia.

Les Agendes 21, impulsades per la Generalitat de Catalunya sota el Govern de CiU, són la materialització del compromís local amb la sostenibilitat, és el fer d'assumir que tots els nivells de govern són responsables en l'equilibri global. D'aquí en sorgeix el moviment dels pobles i les ciutats sostenibles.

Des del món local, doncs, també s'ha d'assegurar la sostenibilitat, perquè només des del desenvolupament harmònic de les àrees urbanes, rurals i naturals i des del respecte al medi i a les persones, es poden construir comunitats de qualitat i amb expectatives de continuïtat en el temps.

Una ciutat, un poble, són sobretot un espai per viure. Quan parlem de sostenibilitat, parlem d'un desenvolupament basat en la satisfacció de les necessitats de la gent integrant la lògica social, econòmica i ambiental. Quan parlem de sostenibilitat local, parlem de com traduir a la pràctica de l'acció local el gran anhel d'assolir un nivell de qualitat de vida digne per a tothom, tant avui com demà.

Aquest és el gran projecte de present i de futur que assumeix la gent de Convergència i Unió a l'hora de dissenyar la seva política de servei a la societat catalana a través dels ajuntaments i dels consells comarcals. Aquest és el projecte que s'esbossa en els apartats següents:

Imaginar el municipi sostenible que volem

El DS ha suposat un canvi en la cultura política. S'ha passat de fer una política reactiva o pal·liativa dels problemes a fer-la preventiva i pro-activa. Per aquest motiu ha estat necessari introduir la planificació, la previsió i la priorització, incorporant la perspectiva generacional amb una escala temporal més àmplia. Ja sabem que el progrés econòmic pot comportar una degradació ambiental que posi en perill no

només la continuïtat d'aquest progrés sinó el manteniment dels guanys obtinguts. És una realitat que el propi govern local assumeix, però no únicament en termes econòmics sinó que també en tots els altres aspectes relatius al municipi, ja sigui des de l'urbanisme fins a l'ensenyament.

L'existència d'un regidor que es responsabilitzi de les qüestions relatives a medi ambient en cap cas ha d'excloure l'existència de tècnics i reglaments relatius al desenvolupament sostenible en cada àrea de l'ajuntament. Per exemple, la ubicació d'un nou hospital en un lloc o altre es farà, entre d'altres, per la seva proximitat i comunicació amb els seus usuaris. Aquest concepte, respon a criteris de sostenibilitat.

Així mateix, l'aposta per a un model vertical de municipi suposa la minimització de recursos pels ciutadans i pel propi ajuntament. Un municipi amb un percentatge de densitat de població baix suposa, entre d'altres, l'obligació de l'ús de transport privat per a qualsevol desplaçament, una major inversió en una xarxa de transport públic, un increment de la despesa en manteniment dels carrers, en seguretat, clavagueram... senzillament suposa un important increment de la despesa destinada a les partides bàsiques del pressupost municipal... En conseqüència, un model de municipi sostenible o un que no ho és, afecta per igual als ciutadans, al govern local, a les empreses públiques, als pressupostos i a la prestació de serveis. És pot dir que la sostenibilitat és un caprici dels ambientalistes? En absolut, és un fet transversal que intervé en cada una de les àrees.

La tasca del govern local ha estat la de reflexionar sobre les possibilitats de desenvolupament que té cada poble i cada ciutat a partir de l'explotació racional de les seves potencialitats específiques. No hi ha una fórmula uniforme aplicable a qualsevol municipi, sinó que ha calgut buscar solucions pròpies des de les necessitats, des de les capacitats i des de les il·lusions pròpies.

Des de l'òptica de la sostenibilitat, les Agendes 21 locals són els plans estratègics per definir quin model de poble o de ciutat vol la gent que hi viu. És un instrument que permet explorar com fer més habitable el municipi sobre les bases de l'aprofitament racional del sòl, la mobilitat real, la qualitat de vida, el desenvolupament econòmic... També és un mitjà per contribuir a un canvi d'actituds que doni rellevància al sentit de comunitat i que basi la convivència en el respecte dels drets -també els ambientals- de tothom, fins i tot de les generacions futures. Però en un context canviant, les Agendes

21 han d'estar en constant modificació, adaptant-se a les noves necessitats i aportacions que sorgeixen.

L' Agenda 21 local o el Pla d'Acció Local per a la Sostenibilitat té la virtut de passar de la declaració a favor de la sostenibilitat a dissenyar actuacions concretes en favor del DS; té la virtut de passar de la consciència sobre aquest fenomen a la possibilitat d'actuar; té la virtut de fer possible la construcció d'un ampli consens ciutadà sobre uns objectius de qualitat i de futur que esdevenen comuns, sense distincions ideològiques ni socials; té la virtut d'atorgar als polítics locals una funció que els correspon sense excuses: liderar la transformació del seu municipi des de la concertació de voluntats.

Responent a criteris de sostenibilitat, s'ha de tenir en compte el tipus d'urbanisme i les construccions, incentivant l'ús d'energies sostenibles. Així mateix s'ha de millorar i incrementar la xarxa de transport públic. D'altra banda, cal considerar també l'ús alternatiu d'altres mitjans de transport i regular-ne l'ús per facilitar la seva convivència amb vianants i automòbils.

Les pautes estratègiques d'un pla d'acció d'aquesta naturalesa s'han de conduir des d'una perspectiva integral i amb un abast territorial suficient, és a dir, han de tenir un enfocament intersectorial i un component supramunicipal, per tal d'afavorir la millor resolució dels problemes concrets i, a més, aportar unes economies d'escala que abarateixin els serveis. És innegable el paper essencial que poden exercir els consells comarcals per donar una via de sortida satisfactòria a aquesta qüestió. Sostenibilitat també és cooperació i coordinació entre municipis; també és sentit de territori.

A més d'aquesta dimensió territorial, també cal tenir present que l'esforç d'un municipi per la sostenibilitat pot tenir un efecte multiplicador si connecta amb neguits i esforços d'altres municipis. Per això, l'aparició de xarxes de municipis per a la sostenibilitat és recomanable i convé que es promogui, des de Convergència i Unió, no només l'adhesió dels ajuntaments a les esmentades xarxes, sinó la seva participació activa. L'emmarcament de les iniciatives locals en l'estratègia de desenvolupament sostenible per a Catalunya és clau. Cal reivindicar, doncs, un paper més actiu i coordinador de les iniciatives locals per part del Govern de Catalunya.

Les Agendes 21 locals no han de compenetrar-se sàviament amb altres instruments planificadors: els plans estratègics i els plans generals d'ordenació urbana, sinó que n'han de formar part. Si els primers estan pensats per respondre els reptes econòmics

i concebuts els segons per atendre les necessitats demogràfiques, no poden considerar-se al marge dels objectius de sostenibilitat que es fixi un ajuntament. Al capdavall, les activitats econòmiques que es pretenguin i els usos del sòl que s'escullin condicionen els propòsits de qualitat ambiental i el model de ciutat.

Tots tres documents de planificació -Agendes 21 locals, plans estratègics i plans general d'ordenació urbana- són necessaris, però s'ha de fer l'esforç de fixar objectius comuns, de coordinar les tasques dels diferents responsables i de buscar les sinèrgies entre tots ells.

El planejament urbanístic és clau per definir el model d'ordenació territorial, el creixement demogràfic, la intensitat de l'activitat econòmica, les dotacions d'equipaments i d'espais verds, les infraestructures d'obra pública, els espais lliures (amb interès natural o paisatgístic),... Si volem promoure la sostenibilitat local, el

planejament urbanístic haurà de considerar un creixement harmònic de les àrees urbanes i les no urbanes atenent, no tan sols a criteris d'ordenació i de gestió urbanística sinó, també, tenint en compte els diferents sectors ambientals que poden tenir incidència en un desenvolupament urbanístic de plena qualitat.

Cal pensar en un model urbanístic que resolgui, des de la planificació i des de la gestió, els problemes ambientals existents en l'espai urbà consolidat i eviti els possibles problemes futurs programant un creixement que pensi més en termes de qualitat que no pas de quantitat.

De fet, hem de buscar un model de ciutat compacta -que no és sinònim d'aglomerada- en què es pugui recuperar el sentit de poble o de barri com a unitat de convivència entre les persones. Potser, podríem dir que aspirem a un municipi on es pugui viure a peu, perquè hi ha unes àrees amb personalitat pròpia que disposen dels serveis a l'abast dels veïns. Hem d'aparcar el model basat en el desplaçament en automòbils per cobrir les necessitats de compra, d'esbarjo, d'atenció pública... Així, cal avançar en la planificació que s'orienta més cap a la mobilitat que no pas cap al transport; és a dir, que fixi com a prioritat facilitar el desplaçament de les persones i no pas dels vehicles. Això significa una planificació que faci més accessibles els serveis públics i privats, més desconcentrats sempre que sigui viable econòmicament, amb àrees àmplies de vianants, amb noves fórmules de transport públic que sigui àgil i connecti realment tots

els punts de la població amb transbords mínims i, en tot cas, ben coordinats horàriament. En qualsevol cas, un poble o una ciutat sostenible necessita prioritzar la disminució del trànsit per tal de rebaixar el principal impacte ambiental urbà i recuperar el gust pel contacte personal entre els veïns.

El sòl no urbanitzable representa en molts municipis una reserva de sòl amb espais agroforestals o d'interès paisatgístic que, per la seva funció territorial i social, s'haurien de preservar de la urbanització. Molt sovint, aquest sòl pateix importants buits normatius que impliquen tensions urbanístiques sense resoldre. Així, és recomanable l'existència de plans especials que regulin els usos d'aquest sòl amb normes locals de protecció dels seus valors naturals quan escaigui. Cal emprendre accions per protegir aquells espais que són vitals per assolir uns pobles i unes ciutats sostenibles. És important tenir present que la preservació d'espais agrícoles no sols suposa un pulmó del qual ens beneficiem tots, sinó que l'ús d'aquest sòl per a finalitats agrícoles impedeix que sigui un terreny dedicat a la construcció, a la indústria... La dedicació a l'agricultura no és únicament un tret distintiu de la cultura i de l'economia catalana, sinó que és un bé col·lectiu, i en conseqüència el govern local se n'ha de cuidar i procurar al màxim per la seva continuïtat.

En aquest mateix sentit, i gràcies al procés de recuperació de la qualitat de les aigües, s'ha de prendre consciència del paper dels rius com elements vertebradors dels municipis per on passen.

Planificar és un verb fred, que pot suposar deixar en mans massa professionals el disseny del nostre futur col·lectiu. Si això és així, ens haurem fet un flac favor. La planificació ha de ser la definició tècnica -per part d'especialistes ben preparats- d'aquelles iniciatives que satisfan el model de ciutat que la gent vol. El rol del polític és, en aquest camp, extraordinàriament engrescador: Es tracta de remoure les energies creatives de la gent, de fer-los imaginar en quin municipi voldrien viure i buscar els mitjans viables per avançar-hi. És possible que el desig col·lectiu superi, en molt, les possibilitats reals d'un municipi; tanmateix, l'important és saber cap a on volem anar i fer-hi via, conscients de les dificultats, però fent un pas rere l'altre en la bona direcció. En les qüestions urbanístiques i de sostenibilitat, no hi ha res més car que la improvisació sistemàtica ni res més desestructurador que les decisions d'uns pocs a partir de paràmetres "objectius".

Actuar sota el signe de les tres “E”

Com a govern, un ajuntament té la missió de galvanitzar el dinamisme local per tal de construir un horitzó de sostenibilitat amb el que àmplies capes de la població s'hi sentin identificades. Tanmateix, un ajuntament també és una administració pública amb unes competències pròpies en la protecció del medi ambient. Igualment, una de les primeres accions d'un ajuntament adherit a la Carta d'Aalborg ha de ser la reducció de la incidència ambiental de l'activitat en les dependències i els serveis municipals i l'establiment de mesures ambientals aplicables a la construcció i al manteniment dels equipaments i dels espais públics.

L'acció pública directa a favor de la sostenibilitat ha de girar al voltant de tres eixos, que hem batejat com les tres E: Evitar l'afectació del medi, és a dir, prevenir; exercir les funcions ambientals, és a dir, gestionar els serveis ambientals que li corresponen; i estimular el compromís a favor de la qualitat del medi; és a dir, aplicar mesures de promoció d'actituds positives envers l'entorn per part de tercers.

Prevenició, gestió i promoció són, doncs, els conceptes clau que cal desenvolupar.

- Evitar l'afectació del medi:

El millor problema és aquell que no existeix. Molts dels problemes ambientals que s'han de resoldre avui podien haver-se evitat si s'haguessin pres històricament les decisions oportunes. Amb aquesta perspectiva, és evident la conveniència de posar l'accent i l'atenció en aquells mecanismes que ens poden permetre, des de l'acció municipal, prevenir l'impacte ambiental.

La transformació de l'administració ambiental de Catalunya és un repte de modernització i de dinamisme que també s'ha de servir des del món local. Hi ha un àmbit de qüestions ambientals en què correspon a l'ajuntament establir unes clares regles de joc mitjançant les ordenances municipals (sorolls, runes,...). Sabem que la millor manera d'aconseguir progressos en la qualitat del medi és definint de manera comprensible i coneguda quines són les normes que, com a societat democràtica, ens imposem.

- Exercir les funcions ambientals:

Tradicionalment, els ajuntaments han actuat com a responsables de la gestió d'àmbits que tenen una clara relació amb el medi ambient (la recollida de la brossa,

l'abastament d'aigua potable...). Des de la perspectiva de la sostenibilitat, els serveis a considerar s'amplien, però, sovint, també cal reconsiderar a fons el tipus de solucions que s'estaven donant als serveis ambientals.

S'ha de variar l'enfocament: la gestió ambiental no és un servei en què l'ajuntament atén clients que paguen. La gestió ambiental és una actuació de l'ajuntament per coordinar l'esforç de tota la societat a fer-se càrrec de l'impacte que la seva activitat fa sobre el medi ambient. Explicar i fer participar no és renunciar a l'actuació municipal, sinó donar-li la dimensió correcta. Altrament, la política seria errònia en el plantejament i insatisfactòria, a la llarga, en els resultats.

Al capdavall, es tracta de crear les condicions necessàries perquè la gent es responsabilitzi de les seves actuacions. Es tracta, per exemple, de crear allà on calgui un bon transport públic, però la clau és que la gent el faci servir en comptes del vehicle privat perquè d'aquesta manera contribueix a la qualitat col·lectiva.

Tanmateix, no podem oblidar que l'ajuntament en aquests aspectes pot considerar-se també un ciutadà o una entitat més. L'ajuntament té edificis i personal, presta serveis i consumeix. Si aquells criteris que espera que apliquin els ciutadans per a la millora de les condicions ambientals no els aplica en les pròpies activitats, no només deixarà de predicar amb l'exemple, sinó que no assumirà les seves responsabilitats com a component de la comunitat.

En qualsevol cas, allò que cal és una inquietud permanent per revisar la manera de funcionar sempre que es cregui que es pot millorar un servei des del punt de vista de la sostenibilitat. Es tracta de no donar mai res per definitivament bo.

Estimular el compromís a favor de la qualitat del medi:

Transformar un poble o una ciutat en més sostenible necessita la implicació de tots els agents locals, més enllà de la capacitat d'actuar que tinguin les administracions públiques. Ja s'ha tractat de la importància de la comunicació en aquest procés. A més, l'ajuntament pot disposar d'alguns altres mecanismes que incentivin les empreses i les entitats a comprendre que hi ha una decisió ferma d'avançar cap a la sostenibilitat i a adoptar mesures internes que contribueixin favorablement al procés.

La capacitat dels ajuntaments de modular la tributació bàsica i de crear taxes pròpies en determinats casos no s'ha explorat prou com a instrument de foment de la sostenibilitat. L'objectiu és revisar els continguts de la fiscalitat local per tal de primar els comportaments més sostenibles.

Un segon gran instrument d'estímul és la política de compres. Les administracions públiques constitueixen el principal client de determinats productes i, en conseqüència, poden utilitzar la força del client important per fer avançar les empreses proveïdores cap a una gestió més sostenible.

A l'hora d'estimular el compromís a favor de la qualitat del medi, no només s'ha de pensar en empreses o institucions, sinó que cal tenir en compte la gent, les persones que, individualment, volen fer alguna cosa més. El voluntariat ambiental pot donar sortida a totes aquestes ànsies altruistes de col·laboració. Són moltes les actuacions que realitza un ajuntament que, amb la col·laboració de voluntaris, poden arribar més lluny, tant en la difusió de l'actuació, com en la resposta de la gent, com en l'adhesió social al projecte.

L'ajuntament ha d'assumir el seu paper de lideratge en la transició cap a uns pobles i cap a unes ciutats sostenibles. Buscar fórmules perquè la societat -en les seves múltiples formes d'expressar-se (empreses, ONG, individus)- s'hi impliqui, és una condició d'èxit i un signe de lucidesa política.

Pensar globalment, actuar localment

Malgrat la profunda interrelació entre l'entorn més proper i la identitat cultural, ens interessa una visió més completa i solidària de la sostenibilitat que vinculi les dimensions i perspectives local i global. La responsabilitat respecte de la Terra, del compromís amb el medi com a bé comú, és un element profundament comunitari.

L'acció local, com a base per a la resolució dels problemes globals, és un pensament que ha calat profundament en el pensament ambientalista, sostenibilista i que escau plenament a uns plantejaments municipalistes com els de CiU. Això significa que no hi ha Agendes 21 locals que siguin vàlides per a qualsevol lloc canviant simplement el nom del municipi. Ben altrament, només les Agendes 21 locals que emanen del coneixement de la pròpia localitat poden donar una resposta que suposi un avenç significatiu cap a la sostenibilitat.

Sense contradir en absolut aquest principi, podem afirmar que a Catalunya hi ha almenys tres tipus de situacions que requereixen respostes clarament diferenciades:

La primera fa referència al món industrial, on l'ajuntament ha de saber trobar l'equilibri entre la protecció de la indústria i la protecció de la qualitat de vida. En realitat, tots dos objectius són inseparables a les àrees industrialitzades. Una actitud que defensi l'activitat industrial a qualsevol preu acaba perjudicant l'activitat industrial, perquè no li proporciona aquells elements exteriors que l'impulsen a modernitzar-se i a obrir-se socialment, condicions necessàries per a les empreses del futur i amb futur.

La segona fa referència al món rural i de muntanya, on els municipis han de fer l'esforç creatiu de dissenyar un futur sostenible sobre la base de les seves pròpies potencialitats. Moltes d'aquestes àrees són una font de recursos que satisfan les noves necessitats de la societat moderna gràcies als valors que han sabut conservar. El repte de la sostenibilitat és saber trobar l'ús adequat d'aquests recursos perquè generin riquesa local sense malmetre'ls.

La tercera fa referència al món turístic, on els ajuntaments dels municipis turístics han de potenciar aquelles iniciatives que permetin un turisme de qualitat introduint, si cal, restriccions a determinats desenvolupaments urbanístics i projectes de reconversió i de rehabilitació d'aquelles zones on s'hagi malmès l'oferta per la degradació de l'entorn. Mesures com la creació i consolidació de productes turístics vinculats al concepte de "vacances actives", complementaris de l'allotjament i la restauració, que aporten valor afegit als destins fent que l'estada esdevingui una experiència gratificant i de qualitat, o com la promoció del turisme anomenat verd a parcs naturals, zones peïnes, zones protegides, són alguns dels exemples de mesures a desenvolupar.

Caldria obrir un debat polític al voltant de l'impuls del reconeixement de l'especificitat del municipi turístic i sobretot resoldre les necessitats de finançament que aquests tenen. Cal una correcta definició del municipi turístic sobre la base d'indicadors objectius i un reglament que reguli les activitats que els pertocuen i els serveis que han d'oferir.

La gent de Convergència i Unió, des del nostre activisme basat en la profunda estimació a Catalunya, hem d'endinsar-nos en la definició de l'horitzó que volem per als nostres municipis. Aquest ha de ser un procés engrescat i engrescador. Al capdavall, treballar perquè la nostra ciutat -o el nostre poble- sigui sostenible és treballar perquè els nostres fills puguin gaudir del poble i de la ciutat que nosaltres

hauríem volgut tenir. En resum, defensar municipis sostenibles és defensar qualitat de vida, equilibri territorial i continuïtat històrica. No és, doncs, un pensament profundament nacionalista?

4. COMUNITATS DE BENESTAR

La consolidació de la cohesió social

Amb la capacitat de generar riquesa dels ajuntaments i d'assegurar un desenvolupament sostenible, hem de fer que cada poble i cada ciutat es converteixi en una comunitat de benestar. No farem una societat justa i solidària, ni assegurarem la convivència entre els ciutadans si no facilitem el benestar suficient per a tothom, amb polítiques de serveis i polítiques socials o de sanitat pública adequats, amb polítiques integradores de tots els col·lectius, o amb una bona seguretat ciutadana.

Els ajuntaments han de tenir la responsabilitat privilegiada d'orientar, d'impulsar i de conformar un model social propi que pugui adequar-se amb flexibilitat a les ràpides, i en part avui desconegudes, transformacions des de les primeries del nou segle, fins a l'actualitat.

Un municipi és molt més que un conjunt d'individus, és l'espai per excel·lència de les relacions socials, és una comunitat de persones amb necessitats i amb desigs individuals i interdependents, amb un present i un futur col·lectiu comú.

Per aquestes raons, els ajuntaments tindran com a objectiu, la consolidació de la cohesió social, satisfer sense exclusions les necessitats de les persones i conèixer-ne els desigs; han de fer evident a tothom que existeixen les condicions socials per garantir el benestar comú i que aquest ha de considerar-se el patrimoni col·lectiu i permanent de cada ciutadà i ciutadana.

Tota persona és part, subjecte i objecte, de la comunitat del benestar dins l'espai territorial i social que li dóna forma pròpia: el municipi (petit o gran, rural o urbà) que, en comunitat solidària, forma l'espai unitari nacional català. Procurarem que tothom sigui i se senti partícip de la comunitat que com a tal assegura, amb la seva cohesió i solidesa, el benestar col·lectiu; caldrà enfortir el diàleg social, la participació, el compromís, la cooperació i la solidaritat per tal que, amb el coneixement de les possibilitats i de les necessitats de la comunitat, els diferents sectors socials puguin ésser corresponsables, amb les institucions de govern, en la recerca de solucions perquè cap persona o col·lectiu quedi exclòs del benestar general.

L'enfortiment sostingut del municipi com a comunitat del benestar serà l'essència del projecte de govern participatiu dels ajuntaments, que assegurarà la coexistència de les llibertats individuals amb la cooperació solidària entre persones i col·lectius i l'establiment de les condicions que permetin que la persona pugui realitzar els seus projectes en el marc del progrés col·lectiu. Els ajuntaments esdevindran l'espai comú del diàleg, amb l'objectiu d'afavorir i d'impulsar que les relacions socials siguin rellevants en la construcció de la cultura del compromís comú i personal, superant la cultura corporativista de reivindicació de drets genèricament sectorials; amb la seva actuació facilitaran la formació de veritables espais públics de relació i de comunicació entre persones i sectors.

Progrés individual i benestar col·lectiu

Davant la nova dimensió del futur, mantenim la voluntat ferma que els ajuntaments, en facilitar el progrés de la persona, assegurin alhora que aquest progrés individual enforteixi el benestar comú d'acord amb els valors ètics de la solidaritat, l'equitat i la no exclusió.

El concepte de benestar inclou tot allò que satisfà les necessitats bàsiques per al desenvolupament personal i comunitari de la societat: l'educació, la salut, la seguretat, la preservació del medi ambient, l'habitatge, el treball, la cultura...; aquelles necessitats de caràcter universal que són, alhora, els drets bàsics de les persones.

Nosaltres impulsarem, possibilitarem i concretarem en els programes de govern municipals les condicions del sosteniment del benestar com a bé comú i individual i com a element assegurador de la cohesió social perdurable entre les generacions d'avui i com a patrimoni per a les generacions futures.

Treballarem per consolidar la responsabilitat col·lectiva des de les diferents responsabilitats individuals i construirem una nova dimensió del municipi com l'espai educador de les relacions interpersonals i socials i de la corresponsabilitat en el progrés comunitari.

Des dels ajuntaments tindrem cura directament o indirecta d'aconseguir el benestar per a totes les persones, sense exclusions, i ho farem explicitant el valor afegit de la responsabilitat individual i conjunta.

Els ajuntaments tenen un paper molt important en l'atenció social i en la resolució de les necessitats de les persones, en benefici de la qualitat de vida que tothom mereix. Cal refermar els serveis socials d'atenció universal sumant, si és el cas, esforços institucionals i possibles iniciatives de la societat civil, per tal de garantir i facilitar a tots els ciutadans l'accés a aquelles prestacions i serveis que tendeixen a afavorir un desenvolupament lliure i ple de la persona i dels col·lectius dins la societat, especialment en cas de limitacions i mancances.

Per a nosaltres, l'ajuntament ha d'actuar com a coordinador de la voluntat social. Per això, potenciarem l'associacionisme, les ONG i tota organització sense afany de lucre que tingui com a objectiu la millora de la qualitat de vida de tots els ciutadans i ciutadanes, de forma molt especial, d'aquelles persones que presenten dificultats de qualsevol tipus; i ho farem afavorint la major descentralització possible dels serveis socials en aquells municipis que per la seva envergadura puguin tenir òrgans descentralitzats incrementant la seva competència i recursos en tot allò referit a l'àmbit social.

Per garantir una bona qualitat de vida, i en definitiva benestar, cal també desenvolupar una política de salut pública integral on s'aglutinin les activitats preventives i curatives i es possibilitin les condicions generals per viure una vida el més llarga possible, amb la millor qualitat de vida possible, i alhora estimularem els models de conducta individuals i col·lectius per aconseguir-ho; treballarem amb responsabilitat urbanística per tal que l'habitatge sigui digne i adequat, que afavoreixi la convivència amb l'altri i l'accessibilitat als serveis bàsics i que no possibiliti la formació d'agrupacions socials tancades en elles mateixes.

Per tal que el ciutadans i ciutadanes se sentin lliures i autònoms en les seves activitats socials, els programes de govern municipal tindran com un dels seus objectius prioritaris vetllar per la seguretat com a bé comú i factor de benestar; impulsarem que la prevenció de riscos col·lectius i individuals formi part de l'estructura comuna de la cohesió de la societat, i explicitarem que, per reeixir, cal l'adhesió responsable personal i sectorial a les normes establertes i a la formació de conductes solidàries com a contribució particular al bé de tothom.

Des de Convergència i Unió considerem la seguretat ciutadana com un valor bàsic per als ciutadans el qual afecta a un dels àmbits que més contribueixen a la qualitat de

vida, i entenem que la presència de la policia al carrer es necessària per millorar la sensació de seguretat pels ciutadans.

Des dels ajuntaments considerem que el sistema de seguretat pública de Catalunya ha de tenir per finalitat principal contribuir al desenvolupament de les polítiques públiques de prevenció i protecció eficaces en l'assegurament dels drets i llibertats dels ciutadans i les ciutadanes, la preservació de la convivència i el foment de la cohesió social.

La profunda transformació del marc legal que regula la seguretat ciutadana va començar amb el desplegament de la policia de la Generalitat a tot el territori català i ha de culminar amb el nou marc de relacions, competències i mobilitat de les policies locals i la policia de la Generalitat; aquest nou marc és el que anomenarem la Policia de Catalunya. Aquest servei de policia s'ha de fonamentar sobre el principi de coordinació, cooperació i col·laboració entre administracions i cossos policials, i on la prevenció jugui un paper essencial. En aquest sentit es reforçarà el paper dels alcaldes com a responsables de la seguretat en el seu territori. Serà necessari que des dels ajuntaments es faci un esforç qualitatiu per aconseguir una veritable coordinació operativa entre la policia de la Generalitat i les policies locals.

Ben segur que la consolidació del benestar comú i personal té el seu fonament en l'educació, el valor positiu universal que possibilita el desenvolupament de la persona, que fonamenta la mobilitat social, que permet a la persona ésser partícip en tota la seva plenitud de la comunitat cultural a la qual pertany i la capacitat per integrar-se al projecte nacional.

Atès que l'educació és el valor consistent i perdurable que permet el progrés positiu de la societat i la seva adaptabilitat als canvis, la seva importància determinant en tots els àmbits, formal i informal, acadèmic i social, impregnarà l'acció de govern dels ajuntaments que impulsaran i afavoriran que tota persona accedeixi a l'educació, al saber i a la cultura en tot moment i circumstància.

Els canvis produïts en les conductes socials -més llibertat, més temps lliure, més anys de vida- i l'estructura de la piràmide demogràfica, conformen modificacions socials que orientaran la política municipal; el jovent troba dificultats en l'entorn per a la seva inserció laboral, la persona adulta contempla amb angoixa la pèrdua del lloc de treball per situació d'atur o prejubilació i la gent gran és gran durant molts anys.

L'atur és la causa de desigualtats profundes; lluitar contra l'atur o la manca de treball sense expectatives serà la nostra prioritat, caldrà valorar-lo també com un fet que deteriora l'estabilitat i dignitat de la persona, que desestabilitza la convivència familiar i destrueix el manteniment de la cohesió social. A més de combatre l'atur, construirem i impulsarem la creació de xarxes relacionals per tal d'evitar l'aïllament social, la reducció de l'entorn i la reclusió en la soledat.

Una comunitat integradora

La comunitat del benestar, la seva cohesió social, no admet l'exclusió. Enfortirem la cohesió social dels nostres municipis instaurant la cultura de l'equitat per tal de disminuir les desigualtats, i ho farem impregnant tota acció social d'equitat i de contingut moral apreciable, amb una tasca inacabable de prevenció de dependències de qualsevol mena. I eradicarem la intolerància i la indiferència de la nostra comunitat per tal d'impedir la formació de grups o persones marginades.

Les nostres accions al respecte incidiran especialment en l'àmbit de les relacions socials en els grups de persones que es queden deslligades de la vida social, sense expectativa de relació amb la comunitat. L'acció dels ajuntaments atindrà prioritàriament el col·lectiu de persones que es troben mancades de relacions socials, els nous naufragats socials, patidors de soledat, que han perdut els lligams de relació social al treball o a la llar, per viduïtat, per separació, els mancats d'afecte, o les persones mancades de treball, que sovint són també mancades de formació.

No permetrem que es converteixin en col·lectius exclosos de la cohesió i, per tant, del progrés comunitari. Realitzarem les accions necessàries, amb la cooperació de tots els sectors socials, per reintegrar aquelles persones al compromís social i ho farem amb sistemes de suport afectiu, material i social.

Hem de dotar la nostra societat amb recursos tècnics i educatius, però emfasitzant la solidaritat i la corresponsabilitat com a cultura social, l'estri amb més força per afrontar-ne els desafiaments. Fent evident que els ajuntaments, a més de cervell, tenen cor. Donant resposta a les necessitats de les persones i impulsarem el bé comú, acompanyant el desenvolupament econòmic i cultural del valor de l'equitat i la solidaritat en l'àmbit de les relacions socials. Inhibint la resignació i la indiferència davant la marginació o l'exclusió. Apropant-nos, encara més, a les persones per tal de

fer realment del municipi una sola entitat, una societat cohesionada, una veritable comunitat del benestar.

5. COMUNITATS AMB OPORTUNITATS PER A TOTHOM

Invertir en les persones

Construir un municipi, per a Convergència i Unió, és construir l'espai idoni per a la cohesió social entre tots els seus habitants i per al desenvolupament integral de cadascun d'ells.

Per possibilitar-ho, entendrem el municipi com una societat educadora global, un lloc de consens i de convergència on se superin conflictes i divergències; amb la prioritització de la participació activa del ciutadà garantirem les relacions socials i el compromís del desenvolupament individual i col·lectiu.

Els nostres municipis, per tant, han de tenir governs que prioritzin l'existència dels canals adients per fer possible que hi hagi oportunitats de creixement i de promoció per a tothom, tenint sempre present el criteri de justícia per tal que cap col·lectiu no en quedi exclòs.

Així, els municipis són, sobretot, la seva gent. En aquest sentit, CiU prioritza la inversió en les persones. Tant l'aspecte extern com els serveis i les activitats només tenen sentit si aconsegueixen crear les condicions necessàries per al desenvolupament de cada individu i del conjunt de la societat. Els nostres municipis han de ser de i per a les persones.

Per a la universalització de l'accés a les eines facilitadores de la promoció personal, l'educació és capital, l'educació en un sentit ampli, molt més enllà de l'ensenyament reglat, és la garantia que els ciutadans de cada municipi puguin desenvolupar-se amb garanties en l'era de la comunicació i de la tecnologia.

I si bé és cert que la destresa tècnica s'ha convertit en un instrument imprescindible, no ho és menys que sense una completa formació humana no construirem comunitats locals, basades en la convivència, la solidaritat i la responsabilitat compartida.

El dret de tothom a la pràctica de l'esport és una altra de les garanties per al creixement integral de l'individu i per a la difusió de conductes saludables i socials.

Prioritzem la política esportiva que té com a objectiu millorar la qualitat de vida de les persones i potenciar la seva socialització.

La formació humana, tècnica i física cal que sigui desenvolupada en un entorn culturalment ric. L'oferta cultural, a la qual possibilitarem un accés generalitzat, configura uns municipis d'oportunitats. Construïrem municipis de persones més sensibles i amb més esperit crític al servei d'uns pobles i d'unes ciutats més educadores.

I encara cal afegir la funció educadora del temps per al lleure. Les persones de tota condició tenen dret a gaudir del lleure i els municipis poden humanitzar-se si els governs locals aconseguixen que la mateixa gent es corresponsabilitzi de convertir el lleure en un marc de creixement personal, de cohesió social i de desvetllament del sentit de compromís.

Espais comuns al servei de la gent

L'espai públic no pot ser vist ni amb la indiferència que el degradaria, ni com si fos patrimoni d'uns quants infrutilitzant-ne les potencialitats. En aquest sentit, creïem fermament en la vinculació de la societat civil en la gestió dels béns comuns per tal d'optimitzar-los com a eina al servei de tots.

La infraestructura més generalitzada al municipi són les escoles. L'autonomia en la seva gestió ha de fer possible que siguin espais que ajudin al creixement dels seus alumnes i que puguin desenvolupar un paper important en la dinamització social dels pobles i dels barris.

També el patrimoni arquitectònic és una gran eina educadora per a tot el municipi. Anar corresponsabilitzant les persones en el seu manteniment i posar-lo de debò a l'abast de tothom són dues línies que permeten revaloritzar-lo d'una manera important.

I no només les pedres construeixen marcs potenciadors del desenvolupament de les persones. El paisatge forma part també del patrimoni de cada municipi. Els ajuntaments vetllaran la seva cura i la possibilitat de gaudir-ne per part de tots els col·lectius. La civilitat també s'educa a partir del contacte amb la natura.

Si el municipi disposa d'espais comuns per a tothom, hi ha municipis, també, que disposen d'espais i serveis que sobrepassen els seus límits territorials. La generositat, i no l'egoisme, és el que fa possible que el conjunt de ciutadans d'una comarca, d'un territori més ampli o, fins i tot, de tot el país tinguem l'accés a un munt d'oportunitats accedint als espais i als serveis repartits per diversos municipis. Hi ha equipaments d'àmbit supramunicipal que convé ubicar-los en indrets determinats. Podem construir identitats pensant globalment i actuant localment, cadascú des del seu àmbit i des de la pròpia tradició, però, alhora, des de la consciència que cada un dels municipis és, de fet, una part activa de Catalunya.

Oportunitats al llarg del cicle vital

El creixement és consubstancial a qualsevol època en la vida de les persones. Al marge d'assegurar-nos que ningú no quedarà exclòs de les eines que possibiliten el seu desenvolupament personal al marge del seu origen o condició, ens cal vetllar també perquè tots els ciutadans de cada poble o ciutat tinguin l'oportunitat de promocionar-se independentment de la generació de la qual formin part. Des del naixement fins a la mort, tothom està en condicions de formar-se i de ser útil. A més, amb la participació de gent de totes les edats, millorem el respecte i la solidaritat intergeneracional.

- Infància i adolescència:

El poble, el barri i la ciutat tenen en l'escola l'eina més privilegiada per a l'aprenentatge d'allò que configura una societat democràtica i avançada: escoltar, contrastar, plantejar-se les coses, opinar, ser constructivament crític i autocrític. Que els nois i noies aprenguin a viure en societat bé mereix que el conjunt del municipi, amb els pares i amb les mares al davant, s'impliquin en aquest procés.

I no només això. L'escola és gairebé sempre, també, el primer espai on els ciutadans més joves tenen accés al coneixement físic, històric i cultural de l'entorn més immediat. La cura per mantenir l'entorn en condicions només s'educa a partir del coneixement que ha de desembocar en estimació.

Créixer saludablement és la millor garantia de poder desenvolupar-se amb llibertat. Per això, els governs locals valoraran la importància d'educar hàbits saludables i higiènics des de l'escola.

El nou sistema educatiu democratitza, més que mai, el dret a la formació. Malgrat això, encara tenim camí per recórrer. L'escola no només ha de tenir espai per a tothom, sinó que també ha de ser útil en el creixement de cadascun dels nois i noies. Un bon lligam del conjunt del municipi amb escoles i instituts ha de permetre trobar mecanismes que evitin l'exclusió del circuit escolar.

- Joventut:

Els serveis socials municipals vetllaran de prop perquè els joves dels pobles i de les ciutats no es quedin al marge dels estudis postobligatoris per qüestions no acadèmiques. Els cicles formatius, el batxillerat i la universitat han de ser a l'abast de tots els joves, independentment de la situació sociocultural i laboral de les seves famílies.

L'adolescència i la joventut segurament són etapes més llargues que mai. De fet, arribar a participar de la societat adulta no és senzill actualment. Els municipis que facilitin l'accés de la gent jove a l'habitatge i els que impulsin programes de garantia social i d'inserció laboral més àgils i flexibles faran un pas de gegant cap a la disminució en les distàncies entre generacions i, per tant, cap a una societat més cohesionada.

Durant el camí cap a l'establiment a compte propi i cap a l'establiment de lligams amb vocació de solidesa, els joves necessiten espais on reunir-se i desenvolupar activitats diverses. El municipi que té les condicions en què la joventut es troba bé és un municipi que potenciarà la implicació de les futures generacions d'adults en el seu desenvolupament col·lectiu.

- L'edat adulta

El món laboral és, en la nostra societat, el nucli central de participació de la població adulta més enllà dels seus límits personals, familiars i d'amistats. Si una persona queda despenjada del circuit laboral se'n ressent la seva capacitat de subsistència i,

ahora, la seva vinculació amb la comunitat. Per a nosaltres, tots els esforços que es fan per reinserir les persones de mitjana edat en el circuit laboral han de ser prioritaris pels governants i pels diversos col·lectius compromesos amb el municipi.

La formació de la persona no s'esgota amb l'etapa escolar. La formació d'adults possibilita la continuació d'un creixement integral, interdisciplinari i adaptat a les necessitats de la gent, amb la qual cosa es potencia l'autonomia i el propi autocreixement.

- L'últim graó de la piràmide:

La gent més gran no només té dret a ser atesa per gaudir de sostre i de salut. Convé que les persones que acumulen més vivències i experiència se sentin útils i amb vincles socials. Així, la viduitat o la jubilació no són la porta d'entrada cap a la soledat o cap a la inactivitat.

El municipi creixerà aprofitant el gran capital de la gent més gran. Caldrà anar potenciant la seva implicació en la formació de les generacions més joves i en la multitud de serveis i activitats que poden desenvolupar. Així mateix, el seu enquadrament en cercles d'activitats afavorirà la seva dimensió social.

I els municipis no s'oblidaran tampoc de facilitar l'accés de la gent més gran a la formació necessària per poder desenvolupar-se lliurement en un món tan canviant i imprevisible.

Una societat creadora d'oportunitats

Els polítics locals, com a líders socials que són, han d'encaminar el seu missatge i les seves actuacions per facilitar que les oportunitats arribin a tothom. Però en el nostre model de municipi el govern no és l'únic creador d'oportunitats. La millor garantia per a la cohesió social i per a la implicació de tots en el progrés del municipi passa per la participació activa de ciutadans i de col·lectius en la creació de les condicions que assegurin la promoció de tots els components de la societat de què ells mateixos formen part.

És amb aquest objectiu que els governs locals prioritzen que les entitats i associacions dels pobles i de les ciutats puguin gaudir de les infraestructures necessàries per desenvolupar la seva participació activa en la vida comunitària.

Així, al marge de fer possible la presència d'esport d'alta competició o de mostres de cultura de qualitat contrastada, els municipis explotaran les pròpies iniciatives dels

seus ciutadans, afavorint, especialment, la creativitat artística en totes les diverses disciplines.

Un capítol molt destacat de les prioritats per als governants locals de Convergència i Unió és la promoció del voluntariat. El voluntari, tant el que dóna suport al veí que passa alguna necessitat com l'enquadrat en organitzacions de suport de tot tipus, és l'exponent del ciutadà que aprofita un entorn d'oportunitats per créixer, tot creant oportunitats de creixement per als seus conciutadans.

Espais d'igualtat

La promoció de la igualtat social és una preocupació permanent, és per aquest motiu que cal seguir aprofundint en el coneixement de la realitat a partir d'uns espais més compromesos amb els sectors més fràgils de la nostra societat.

Des dels ajuntaments i de manera conjunta amb tots els actors socials, cal treballar per tal de fer dels nostres municipis autèntics espais d'igualtat.

No podem concebre comunitats on hi hagi desigualtats de cap tipus. Hem de treballar pel benestar col·lectiu i això implica treballar pel conjunt dels ciutadans sense fer cap tipus de discriminació. Espais d'igualtat entesos com a espais on no hi hagi discriminació per cap tipus: de gènere, social, econòmica, política

Les comunitats integradores són aquelles on tots els seus ciutadans viuen i participen de les potencialitats que ofereix el municipi i alhora són part del desenvolupament d'aquest.

La igualtat de gènere

Des dels nostres municipis hem de treballar per eradicar qualsevol mena de discriminació per raó de gènere.

- Cal insistir en combatre les diferències entre homes i dones en tots els àmbits i perseguir la discriminació, sobretot en l'àmbit de desenvolupament personal i professional.
- Avançar en la reorganització dels horaris de treball i el temps de dedicació a la llar. Implicar els homes en les responsabilitats familiars. Impulsarem noves formes d'organització de treball per afavorir la conciliació de la vida familiar, personal i laboral, tot combinant productivitat i temps de dedicació

laboral, perquè conciliar no vol dir treballar menys o tenir menys productivitat sinó treballar de diferent manera.

- Fomentar l'educació com a mitjà personal de desenvolupament de la igualtat de tracte entre homes i dones.
- Combatre la violència de gènere i ajudar les dones que han patit o pateixen violència i que tenen alguna dificultat per al seu desenvolupament social i laboral.
- Aplicació del criteri de transversalitat en totes les polítiques públiques.

6. COMUNITATS EMPRENEDORES

L'ajuntament, una eina per a la dinamització econòmica i social

En els darrers vint anys, els ajuntaments han sabut donar respostes a les necessitats bàsiques de la majoria de les persones del seu municipi. La ciutadania ha pogut comprovar que la gestió dels ajuntaments de Catalunya ha abastat quasi tots els àmbits de la vida amb l'objectiu de satisfer una gran quantitat de demandes diverses. La gent, amb independència d'edat, de sexe i de idees, comparteix el desig que en el seu entorn més proper hi hagi parcs i jardins ben curats i amb jocs infantils, aparcament suficient, poc soroll, netedat, i moltes altres qüestions relacionades amb la seva comunitat que en els darrers anys han arribat, sovint, a quotes d'excel·lència o, si més no, òptimes.

Els ajuntaments es troben avui davant un nou repte en la prestació de serveis. Les demandes dels ciutadans segueixen augmentant tant en nombre com en diversitat. Els ajuntaments estan obrint noves àrees d'activitat i d'intervenció insospitades fa vint anys, però que actualment són necessàries per solucionar els problemes cada cop més variats dels membres de la comunitat local. El consistori, com a primer responsable del benestar i del futur de la seva comunitat, està adquirint, dia a dia, un protagonisme central en la dinamització econòmica i social del seu municipi.

L'ajuntament, pel volum del seu pressupost, ha esdevingut la primera o una de les primeres entitats generadores de riquesa del municipi. En aquest sentit, les iniciatives en matèria de desenvolupament econòmic i social de l'ajuntament tindran una forta repercussió en la realitat local, i col·loquen aquesta institució com l'eix vertebrador del desenvolupament municipal. La forta interrelació entre les accions del govern municipal i la dinamització econòmica i social local no poden basar-se en polítiques assistencials, creadores de dependències i clientelismes, sinó en el foment dels valors emprenedors i de les iniciatives innovadores.

El fet de ser molt sovint la primera entitat generadora de riquesa i el principal responsable de generar l'impuls necessari del desenvolupament econòmic i social del municipi, confereix una posició central a l'ajuntament en la determinació del futur de la comunitat local. Una bona gestió del patrimoni municipal des del punt de vista dels interessos de la ciutadania, de l'eficàcia i de la recerca de la màxima rendibilitat, permetrà a l'ajuntament satisfer les necessitats de la comunitat local i gaudir de mitjans

i de recursos per a l'estímul de l'economia local, com per exemple la promoció dels seus recursos materials i humans, l'atracció d'inversions i la regulació i potenciació de mercats.

L'ajuntament, com el consell comarcal, per la seva proximitat a la realitat econòmica i social del municipi i de la comarca i als agents econòmics i socials locals (persones emprenedores, associacions, treballadors...), esdevenen un interlocutor privilegiat per liderar el diàleg i la cooperació per a la dinamització del territori, actuant com a pont entre empreses i treballadors, fomentant el diàleg i la concertació en l'àmbit de la política laboral i social i de redistribució de la riquesa. Alhora, aquesta posició central en el diàleg i en la conducció de la dinamització econòmica i social municipal, li permet de situar-se com a principal promotor de la cooperació institucional per procurar una acció concertada, especialment amb el govern de Catalunya, sense oblidar la resta d'administracions.

Les corporacions locals, han de ser conscients de l'impacte de les noves tecnologies, les aprofitin i les facin conèixer a la població. No hi ha dubte, que la formació en aquest terreny, com en qualsevol altre que prepari els ciutadans per al seu desenvolupament en el món del treball, són cabdals per al futur dels municipis. Com és cabdal la incidència de les universitats i la seva cooperació amb les institucions públiques i privades en la dinamització i en el desenvolupament de tot el territori.

L'ajuntament ha d'assumir aquest nou rol dinamitzador, adaptant la seva estructura, els seus recursos i les seves funcions a aquest nou paper. L'èxit en aquesta nova missió dependrà molt de la flexibilitat de l'organització i de la seva capacitat d'adaptació a les demandes de la societat local en matèria de promoció econòmica, diàleg i arbitratge, i foment d'iniciatives generadores de la riquesa.

L'ajuntament amb més poder polític per donar més serveis a les persones

Molts són els reptes a assumir en aquesta nova etapa: la nova immigració, l'atenció a la gent gran, la conciliació de la vida laboral i familiar, major suport a la joventut i una major seguretat ciutadana.

Resulta indispensable la participació dels ajuntaments en matèria de gestió de fluxos migratoris, com també resulta necessària la participació dels municipis en les polítiques d'integració. La integració de les persones immigrants és l'única via per

seguir mantenint la qualitat de vida del país, per evitar reproduir els fenòmens urbans de creació de guetos, marginació i concentració de la pobresa i això s'ha de fer, fonamentalment, des del món local.

Un altre àmbit en el què l'Administració Local ha de donar un gran salt és en el camp de les polítiques adreçades a la gent gran. D'una banda, les assistencials per a aquelles persones amb més dificultats i de l'altra, les polítiques actives per a aquest col·lectiu, cada cop més important, que comencen amb la jubilació una nova etapa amb moltes ganes de continuar aportant els actius en la societat.

Actualment hem de tendir cap a la universalització dels serveis i les prestacions. CiU ha apostat sempre perquè les persones amb dependència puguin romandre i viure en el seu entorn sociofamiliar i per això cal donar suport a les famílies que tenen un membre amb dependència. Per aquest motiu apostem per l'universalització del Programa d'Atenció Domiciliària en un termini de sis anys. En aquesta línia, s'han de promoure programes municipals d'atenció a les famílies que tenen persones dependents perquè puguin gaudir dels temps i espais d'intimitat i descans i disposar de caps de setmana i de vacances com la resta de ciutadans i ciutadanes.

D'altra banda creiem que cal fer una aposta més gran pels centres de dia, per noves fórmules com els xecs anuals per compensar els serveis d'atenció domiciliària i per la universalització del sistema de telealarmes.

A més, hem de fomentar la participació de la gent gran a la vida pública i associativa dels nostres municipis i rebre la seva experiència i saber a l'hora de dissenyar les polítiques municipals.

Per CiU les polítiques de suport a les famílies són un eix fonamental ja que sempre hem defensat la família com a principal nucli d'educació, solidaritat, convivència i relació social. Aquest aspecte mereix avui una major atenció.

La incorporació de la dona al món del treball s'ha de realitzar amb les mateixes oportunitats que l'home, cap a la igualtat d'oportunitats entre homes i dones, cal la conciliació de la vida laboral i familiar en les mateixes condicions.

Els municipis han d'establir polítiques de suport a les famílies, fent especial atenció a les famílies monoparentals i monomarentals que encara tenen més dificultats per conciliar vida laboral i familiar. En l'àmbit del món del treball els ajuntaments han de promoure iniciatives socials a favor de les empreses familiarment responsables.

Des dels municipis s'han d'impulsar serveis complementaris per a la infància i joventut i també impulsar propostes que permetin aplicar una cultura del temps molt més àmplia i adaptada a les noves necessitats.

Les polítiques adreçades als joves que han de planificar avui les administracions locals passen per plans integrals de joventut que donin resposta a totes les necessitats del jove actual, polítiques que s'han de dissenyar amb els joves i les joves. L'administració local ha de donar resposta a tres aspectes bàsics: la formació, treball i l'habitatge.

Des de CiU s'aposta per la creació de les oficines d'emancipació que orientin i assessorin en matèria laboral i que facilitin l'accés a l'habitatge; per una política de promoció pública d'habitatges de lloguer per a joves a partir de parcs d'habitatges propietat dels ajuntaments; per la rehabilitació d'habitatges que es destinin al lloguer o compra dels joves.

Els ajuntaments han d'establir els seus pactes locals per a l'ocupació juvenil. Aquests pactes, que han de ser unes veritables "Cartes per l'ocupació", han de potenciar els llocs de treball per a joves per tal d'eradicar la precarietat laboral juvenil; han d'impulsar nous filons d'ocupació; han de promoure l'autoocupació i l'esperit emprenedor; han de fomentar la formació continuada.

El foment de l'empresa i l'ocupació

Els ajuntaments esdevenen, cada cop més, l'actor clau per afavorir l'activitat econòmica municipal, especialment a través de polítiques de suport, de coordinació i de promoció de l'activitat empresarial i d'accions de govern per a la creació d'ocupació.

L'ajuntament és la institució més capacitada per crear les condicions necessàries i les sinèrgies entre els agents econòmics locals, les institucions i la ciutadania per aconseguir que el municipi sigui més fort i competitiu. Per dur a terme aquesta missió, l'ajuntament ha d'efectuar, des d'un lideratge transformador i dialogant, una anàlisi de la realitat econòmicosocial del municipi per detectar les amenaces que afecten el futur

econòmic de la comunitat, així com les oportunitats que afavoreixin la millora de les condicions econòmiques i socials futures.

Des d'aquesta posició, l'ajuntament està en condicions per:

- Aconseguir les infraestructures necessàries per millorar la competitivitat de les activitats econòmiques del municipi des del punt de vista de la millora de les comunicacions (físiques o informàtiques) i del desenvolupament dels serveis necessaris per als sectors estratègics de l'economia.
- Fomentar el contacte, la interrelació i la integració dels emprenedors del municipi per a la creació d'àrees de cooperació i d'actuació conjunta per generar estímuls de desenvolupament econòmic, per a la recerca d'ajuts i per a la reivindicació de polítiques públiques o d'accions privades. Per això, és cabdal fomentar els valors emprenedors i innovadors.
- Participar en la creació de pols industrials municipals o comarcals per a una millor producció, per a l'obertura de nous mercats, per a l'expansió de les exportacions i per a la cooperació en el finançament de la recerca i la innovació tecnològiques.
- Fomentar i crear iniciatives originals de promoció i de publicitat per a empreses de sectors econòmics estratègics per a l'economia municipal o comarcal, mitjançant esdeveniments estables i periòdics basats en la participació de la ciutadania i dels agents en activitats paral·leles, com per exemple: museus, exposicions, parcs, fires...
- Participar en la creació de grups de treballs en R+D a través de convenis de col·laboració entre empreses, universitats i centres d'estudis, i altres institucions, entre elles l'ajuntament.

L'ajuntament, gràcies a la proximitat a la realitat sociolaboral del municipi, pot assumir un rol principal en el foment de la contractació laboral, especialment des de la mediació i posada en contacte de les empreses i de les persones emprenedors amb els centres de formació professional, les borses de treball i les iniciatives públiques de les diferents administracions per a la creació d'ocupació.

Per a CiU, els ajuntaments han de participar activament en la creació d'ocupació, promoguda i dissenyada des del consens i el coneixement de la realitat local, per garantir la resolució del problema de l'atur. Els ajuntaments catalans han de ser els principals promotors de l'establiment de mecanismes de coordinació entre administracions i agents privats, de cara a ajustar oferta i demanda, a no duplicar serveis, i a fomentar les potencialitats territorials facilitant la inversió.

En aquest sentit,

- Cal que els Plans d'Actuació Local per a l'Ocupació impulsats per alguns ajuntaments, el Govern de la Generalitat i els agents socials, puguin complir l'objectiu de crear ocupació mitjançant la coordinació d'iniciatives.
- Els ajuntaments han de posar en marxa plans de formació "a la carta" adequats a les necessitats del municipi, sensibles a les necessitats dels col·lectius més desfavorits, perquè siguin inclosos en les iniciatives per a la creació d'ocupació promoguts, en comú o individualment, des d'altres administracions com el Govern de Catalunya, el Govern de l'Estat o la Unió Europea.
- Els ajuntaments també haurien de participar en la creació de "borses de treball" amb l'objectiu principal de facilitar els contactes de les empreses i els treballadors.
- Els ajuntaments i/o els consells comarcals podrien assumir la gestió dels programes per a l'autoocupació i per a l'assessorament tècnic per a la creació d'empreses.

La promoció dels municipis: identitat i diferència

El nou rol dinamitzador de l'ajuntament ha d'anar acompanyat d'una nova política de recerca de la "marca" de cada municipi. L'ajuntament haurà de cercar una certa especialització del seu municipi que el diferenciï dels altres a partir dels seus avantatges comparatius.

Els ajuntaments hauran de cercar solucions imaginatives i originals per superar la competència dels municipis del seu entorn. Les polítiques úniques, uniformitzadores, no funcionen a nivell municipal. En un moment de canvis, cal actuar pensant en nous paràmetres. Des de Convergència i Unió no creiem que tots els municipis hagin de tenir necessàriament polígons industrials, viviers d'empreses o escoles taller. Cal un pas més en imaginació. Potser calen pols industrials, potser es poden compartir espais a nivell comarcal per fer polítiques de dinamització, potser algunes de les escoles taller s'han de repensar i ajustar a les necessitats de la demanda de l'oferta local.

Tots els municipis han de saber en què poden ser capdavanters, originals o, simplement, diferents. Per a nosaltres, aquest esforç ha d'anar encaminat a fer-se valer pel que són de diferents envers d'altres poblacions. La planificació estratègica es revela aquí com un instrument necessari i útil per a l'ajuntament, tant des del punt de vista del procés d'elaboració com de l'instrument de govern que en resulta.

L'ajuntament, a través d'un Pla Estratègic, compta amb l'eina de liderat i de gestió idònia per al coneixement dels punts forts i de les oportunitats de futur del municipi, per a la planificació del seu aprofitament, potenciació i desenvolupament, i per a la creació de les coalicions necessàries entre els agents econòmics i socials per assolir l'especialització municipal sobre la qual basar el progrés i el benestar de la comunitat.

Cada poble ha de fer inventari de recursos humans, territorials, tecnològics i infraestructurals. Si tenim bons professionals però no s'hi poden guanyar la vida, marxaran. Si tenim reserves de sòl industrial però ens manquen bones comunicacions o professionals per treballar, tampoc no ens en sortirem.

L'ajuntament, a través de la reflexió sobre la situació actual, de l'establiment dels objectius estratègics prioritaris i de les polítiques i acords amb els agents locals necessaris per portar-los a la pràctica, es troba en disposició de dinamitzar una àrea determinada. La situació estratègica del municipi respecte al seu entorn competitiu i, en particular, la situació de les activitats econòmiques locals respecte al mercat, determinarà el tipus de combinació i de sinèrgies que caldrà crear entre els sectors industrial, agrícola, comercial o de serveis que marquin la diferència ("marca") respecte als municipis de l'entorn.

L'ajuntament no té poder per canviar l'entorn, ni tampoc per assumir els canvis necessaris al municipi, però la seva posició privilegiada al si del municipi, com a interlocutor privilegiat amb els agents econòmics i socials, amb altres entitats i institucions, li obren la possibilitat d'assumir el liderat del canvi cap a l'especialització municipal, des del diàleg, la cooperació i la coordinació.

La marca de cada municipi estarà condicionada per la situació de partida de cada territori. Els esforços dels ajuntaments i de les comunitats locals hauran de basar-se en l'aprofitament dels punts forts i de les oportunitats que, sovint, trobaran en la seva personalitat geogràfica, econòmica, social, històrica, gastronòmica, comercial, etc.

D'aquest aprofitament de les oportunitats, des de la planificació estratègica, poden sorgir una gran diversitat de “marques municipals” que donin pas a municipis predominantment comercials, turístics, industrials, rurals, etc.

En relació amb aquest punt, molts municipis de Catalunya, per tradició històrica i per herència estructural urbana, presentaran oportunitats i avantatges comparatius respecte al seu entorn en matèria comercial. En aquests municipis comercials, la incentivació del comerç local pot ser clau per donar vida als centres de les ciutats i a la relació de les persones. El comerç minorista pot resultar altament competitiu respecte a les superfícies comercials a condició que la seva oferta presenti nous avantatges. Per exemple, al nostre país, el clima permet que la major part de municipis puguin reorganitzar els seus carrers i convertir-los en sistemes comercials d'elevada qualitat, tant econòmica com social.

Molts municipis catalans hauran de cercar la seva especialització en l'àmbit del turisme. Igual que el comerç, l'atractiu turístic fomenta la dinamització i el reequilibri territorial en ser la clau del sosteniment de molts municipis i comarques de Catalunya. En la recerca de marca, l'ajuntament haurà de tenir en compte que l'activitat turística, donada la seva transversalitat i el seu caràcter pluridisciplinar, requereix una millor coordinació entre els diferents nivells administratius, un treball amb els agents privats, una oferta qualitativa i segmentada per arribar a una demanda més exigent, i l'articulació de mecanismes de participació de la iniciativa privada en els plans de promoció turística.

La realitat municipal de Catalunya també inclou una gran quantitat de poblacions rurals. Per a elles, caldran també solucions que fomentin més encara el seu desenvolupament, com per exemple, l'optimització de les xarxes de comercialització i distribució dels productes, la potenciació de les denominacions d'origen, el foment de les fires, la compatibilització de les explotacions agràries i ramaderes amb el turisme...; són mesures que ens porten a la recerca d'una “marca” local de qualitat.

Administració i societat: una coordinació eficaç

La dinamització econòmica del municipi i la seva transformació i especialització, per ser més competitiu, només pot sorgir de la col·laboració estreta entre l'administració local i la societat civil.

L'intervencionisme administratiu no ha de suplantar les activitats privades, ben al contrari, les ha de trobar, fomentar, concertar, unir, empènyer (si cal) i, ajudar al seu desenvolupament. Això no significa que s'hagi de cedir tota la iniciativa al mercat; perquè l'interès públic i la posició privilegiada de l'ajuntament al centre del diàleg i de les relacions del municipi fa necessària la participació de l'administració. La rendibilitat d'una actuació administrativa no és immediata com ho és la d'una activitat privada. La planificació del desenvolupament i la dinamització econòmica i social del municipi són noves missions de l'ajuntament per a la previsió del futur i el disseny de les grans línies d'actuació que reportaran resultats estructurals a mitjà i a llarg termini.

La capacitat de l'ajuntament per influir en el desenvolupament d'un municipi és molt important, malgrat que gran part de les seves decisions vinguin predeterminades per organismes i disposicions d'àmbit superior. Cada ajuntament, en funció de les característiques pròpies del seu municipi, haurà de trobar el millor camí per impulsar el seu desenvolupament. No existeixen fórmules magistrals d'aplicació universal. Però les possibilitats d'èxit augmenten si, a més de la seva decisió, l'ajuntament és capaç de generar una àmplia coalició amb la societat civil, des del diàleg i la cooperació.

L'ajuntament haurà de saber aprofitar els potencials de la societat en benefici del territori i la seva dinamització i difusió de la població. La participació del teixit associatiu, de les entitats locals i de les persones i organitzacions emprenedores és imprescindible. Les associacions que tenen l'impuls econòmic com a raó de ser, com

per exemple, els col·legis professionals, les cambres de comerç, les associacions empresarials, els sindicats, etc., poden i haurien de ser copartípeps amb l'ajuntament en el desenvolupament econòmic local i la projecció del municipi. L'ajuntament ha d'impulsar les iniciatives tenint-les en compte i, a més, ha de donar totes les facilitats per al seu desenvolupament.

En la dinamització d'un territori, les iniciatives privades i associatives són cabdals. L'ajuntament ha de donar suport a les actuacions sorgides de l'àmbit privat promotores d'actes que donin a conèixer la vila. Catalunya és un exponent de la força de treball que té la societat civil que arreu del país organitza activitats que, per si soles, promouen i dinamitzen el territori. Són, per exemple, les actuacions castelleres, les fires de teatre, música o dansa, els festivals de cinema, les trobades d'aficionats a qualsevol activitat, etc.

La xarxa associativa és essencial per a la dinamització social. Però, el desenvolupament de la societat civil no significa crear noves formes de clientelisme polític a través de generoses i incontrolades polítiques de subvencions, sinó tenir cura de la preservació de l'essència dels moviments ciutadans: cal que sorgeixin des de la societat, no des de la voluntat dels governs.

Paral·lelament, l'ajuntament ha d'impulsar la cooperació institucional a tots nivells. La comarca és una realitat de la nostra organització territorial. Els consells comarcals constitueixen un marc idoni per a les relacions intermunicipals i per aglutinar les iniciatives municipals en diverses qüestions, especialment en la promoció econòmica i social. En aquest sentit, implementar la planificació estratègica al si dels consells pot permetre coordinar les polítiques sorgides al territori. La vocació dels consells és i ha de ser, doncs, la vertebració supramunicipal, i ser el marc idoni per mancomunar polítiques dinamitzadores des del consens.

Partint d'un diagnòstic compartit sobre quina és la situació i els elements clau sobre la comarca, caldrà trobar el consens que permeti fer polítiques a llarg termini, elaborant mesures que facilitin la seva implementació. Només el procés d'elaboració d'aquestes polítiques, ja serà un element dinamitzador de la societat comarcal, tant necessari per pensar el futur conjuntament. Així, cal fer referència també a la necessitat de desconcentrar i descentralitzar recursos i competències de les administracions estatals i de la Generalitat cap als consells comarcals i cap als ajuntaments, quan així ho aconsellin les accions concretes a aplicar en el territori.

L'actuació urbanística dels ens locals

L'urbanisme és la funció pública a través de la qual les administracions públiques, i sobretot els ajuntaments, planifiquen, defineixen i desenvolupen el model urbanístic de ciutat que volen.

Amb la nova llei d'urbanisme de Catalunya es fa una clara opció a favor d'un desenvolupament urbanístic sostenible, sobre la base de la utilització racional del territori, per compatibilitzar el creixement i el dinamisme econòmics necessaris amb la cohesió social, el respecte al medi ambient i la qualitat de vida de les generacions presents i futures.

El propi preàmbul de la Llei estableix com a primer objectiu impregnar les polítiques urbanístiques de l'exigència de conjugar les necessitats de creixement amb els imperatius del desenvolupament sostenible, de manera que es tradueixin en la utilització racional del territori; en la lluita contra la pobresa mitjançant aquest recurs, amb la política d'habitatge social; en la qualitat de vida a assolir en tots els assentaments humans, tant els existents com els nous; en la gestió correcta i proporcionada dels altres recursos naturals, des de la perspectiva urbana, i en la dels residus generats, i també en una utilització progressiva de les energies renovables i en una política eficient d'estalvi energètic en general.

L'acció coordinada dels instruments de planificació territorial, urbanística i sectorial, i la posada en pràctica d'aquests, han de constituir un dels suports essencials per al desenvolupament sostenible de Catalunya, seguint les premisses de la Conferència de Rio de 1992 i de la Carta d'Aalborg, entre altres instruments d'escala mundial al respecte.

Els ajuntaments i les comarques tenen l'oportunitat d'ampliar l'exercici de les seves competències urbanístiques i plasmar en el seu territori els principis que acabem d'enunciar segons l'assumpció de responsabilitats de què es vegin capaços, llur nivell de previsions i compromisos en matèria de sòl i d'habitatge. Així, pel que fa als ajuntaments, poden fomentar la participació dels ciutadans en els processos urbanístics de planejament i gestió a través dels consells assessors urbanístics, com a òrgans locals de caràcter informatiu i deliberatiu.

Un instrument clau que permetrà atorgar el màxim d'autonomia i competències en matèria urbanística són els programes d'actuació urbanística municipal. Cal que els ajuntaments siguin valents, i utilitzin aquest instrument potestatiu, que ens permetrà determinar quina iniciativa, la pública o privada, és preferent per a la promoció del planejament urbanístic derivat, i establir una reserva per a la iniciativa pública al llarg d'un termini concret. Fins ara cap instrument de planejament havia donat tanta autonomia i responsabilitat als ajuntaments. Cal que els posem en pràctica per establir clarament quina execució urbanística volem pel nostre municipi, mitjançant l'establiment de terminis per a l'execució de les obres d'urbanització, la fixació de terminis per a l'edificació dels solars, delimitar àrees tant per a l'exercici dels drets de templeig i de retracta com per a l'aplicació de programes de rehabilitació d'edificis, definir sectors d'urbanització prioritària, etc.

En definitiva tenim els instruments necessaris perquè els ens locals puguin, d'una forma efectiva, sense tuteles ni limitacions exteriors l'oportunitat, fora de les imprescindibles, perquè s'imposi el principi de legalitat, planificar, definir i desenvolupar el seu model urbanístic de ciutat sostenible.

7. COMUNITATS INNOVADORES

-Evolució del concepte de valor públic:

El model d'administració pública tradicional, entesa com a prestador de serveis homogenis, ja no existeix en l'actualitat. A Catalunya, des dels anys 90, s'ha evolucionat cap a un model de flexibilització i adaptació a l'entorn. No cal oblidar però, que l'administració és una gran estructura i els canvis en les grans construccions són més lents, ja que el canvi ha d'incidir també en la cultura laboral dels seus treballadors. No obstant, davant una societat en constant evolució l'única via per poder assumir les seves demandes és la flexibilització i adaptació, i és en aquests aspectes on els governs locals juguen un paper fonamental.

L'administració local té unes dimensions relativament reduïdes i, en conseqüència, és possible que l'equip de govern conegui els seus processos i mecanismes. Aquest factor unit a la generalització de les noves tecnologies fa que l'administració local és pugui situar en l'avantguarda d'un nou model d'adaptació.

Si tan important és la tasca cap als ciutadans com la gestió òptima dels recursos dels que es disposa, el propi consistori té l'obligació de buscar els millors mecanismes administratius possibles. En aquest camí, el màxim aprofitament de les TIC és fonamental.

I és en aquesta mateixa línia que l'equip de govern ha de lluitar amb la imatge que sovint dona l'administració, la d'un ens aïllat dotat de vida pròpia en comptes de la d'una eina de treball fonamental de la mateixa societat.

La idea de "valor públic" s'ha ampliat respecte les accepcions convencionals. És combina a) Valor immobiliari general a dins del terme municipal, b) Valor patrimonial dels ajuntaments, c) Valor dels béns comunals i d) Valor econòmic de les externalitats generades que poden afegir altres béns públics, amb altres com 1) Valor del capital social, 2) Valor de les oportunitats possibles a dins del terme municipal 3) Valor de la capacitat emprenedora de la societat civil. La monitorització d'aquests nous valors és indispensable per a la promoció del govern local i requereix l'establiment de sistemes de mesura que retroalimentin el sistema i generin noves propostes per a una contínua evolució.

Cap una gestió estratègica del món local: lideratge estratègic

Un món globalitzat, interdependent i complex és un món que exigeix a la comunitat local dialogar des de les seves coordenades pròpies i lluitar estratègicament per la seva especificitat que la fa distinta del tot i alhora li proporciona el sentiment de pertinença. Són els propis ciutadans els que reclamen la seva especificitat a l'hora de rebre els serveis, "el no ser un número d'expedient".

Paral·lelament, el govern local, al capdavant de l'administració, ha evolucionat en la línia de l'exercici del lideratge estratègic, abandonant la figura paternalista i de gran paraigua que va assumir a l'inici de l'etapa democràtica. Un cop resolts, almenys de forma general, gran part dels dèficits heretats d'èpoques anteriors i amb la impossibilitat econòmica de mantenir unes administracions cada cop més grans i complexes, ens trobem immersos en una manera d'actuar on es prioritzen els aspectes qualitatius.

Amb uns recursos limitats, amb un entorn global on la competitivitat, la recerca de l'eficàcia i l'individualisme són valors imperants, no podem deixar de banda que una part substancial de l'administració és la de provisió als ciutadans. En cap cas la recerca dels nous valors emergents ens poden desvincular de l'objectiu principal de les administracions dels nostres municipis i de CiU, el benestar dels ciutadans.

Hem de construir comunitats locals amb capacitat de lideratge, amb governs que tinguin l'habilitat de transmetre, projectar, impregnar i implicar a la ciutadania en el projecte de model de comunitat que es defensa. Un model que ha de ser un projecte de futur propi, pensat i dissenyat per a la comunitat i tenir una indubtable visió política, perquè ha de definir un model de desenvolupament, la posició que la comunitat ha d'ocupar en el país i, el grau de participació de la societat civil en el procés de presa de decisions.

Cal esforçar-se per impulsar una cultura de gestió estratègica en el govern de la ciutat mitjançant l'elaboració de plans estratègics i sistemes de planificació i qualitat. Per què els governs locals han de tenir capacitat de lideratge? Perquè avui la major complexitat i interdependència dels problemes exigeix que allò que es faci no només es faci eficaç i eficientment, sinó que, a més, sigui allò que cal fer, és a dir, s'ha d'encertar en l'aposta estratègica. Es tracta d'exercir un lideratge estratègic i això vol dir prioritzar i

escollir, prendre decisions amb uns valors per sobre d'uns altres i unes opcions per damunt d'unes altres. És innegable que, al ser l'administració local una de les principals eines del govern municipal, aquesta màxima repercuteix i genera un nou disseny de l'administració.

Només exercint aquest lideratge amb uns projectes propis es faran paleses les pròpies peculiaritats i potencialitats. És l'adopció d'una actitud activa, d'un rol transformador que ens defineix més enllà de la realitat catalana. Els ajuntaments on el seu govern no exerceixi aquest lideratge es poden trobar que són els agents econòmics i socials els qui acabin decidint per ells o que es doni una fugida d'aquests cap a municipis amb uns millors actius sorgits d'un millor lideratge.

En definitiva, la missió de l'Ajuntament continua sent la representació de la comunitat i l'establiment d'estratègies per generar el màxim valor públic però plantejat des d'un altre enfocament: mobilitat, creixement i entorns immaterials.

- Potenciar la mobilitat (en totes les accepcions: mobilitat física, mobilitat social, mobilitat cultural, etc.)
- Promoure el creixement qualitatiu, especialment l'augment de la qualitat del marc institucional propi (la institució municipal catalana)
- Crear entorns immaterials d'alta potència

Els ajuntaments, com a principals responsables de definir dinàmicament la visió estratègica del municipi, hauran de saber concretar les capacitats competitives del mateix, així com, els paràmetres de qualitat de vida que aspiren que puguin gaudir els seus ciutadans.

Eines de la visió estratègica: La governabilitat, entesa com la capacitat d'involucrar els principals agents de la comunitat en un projecte compartit de ciutat, serà la primera tasca de l'ajuntament. El govern local esdevindrà una geometria variable de serveis en entorns de concurrència o exclusivitat competencial, en els que els factors de proximitat als ciutadans i el nivell de cohesió social seran determinants per a l'establiment de les polítiques públiques.

Els ajuntaments gestionaran la inserció global dels seus municipis amb polítiques que els garanteixin pes específic en les xarxes que els siguin pròximes, per geografia o per interès, i amb l'establiment d'aliances presencials i virtuals amb aquells agents, locals o globals, que millor contribueixin al desenvolupament de la seva missió. L'alta mobilitat dels ciutadans permetrà als ajuntaments relacionar-se amb el conjunt de persones que formen la seva comunitat real, usant intensament els mecanismes que permetran una relació personalitzada amb els residents, amb els professionals no residents o amb els residents ocasionals. Les xarxes ciutadanes, formades per residents i no residents, jugaran un paper cabdal en la vida de la ciutat, transferint opinió i coneixement per a la gestió comunitària.

Les estructures de gestió dels ajuntaments establiran les aliances necessàries i les dosis de flexibilitat convenients per acompanyar en serveis i en fiscalitat la mobilitat dels ciutadans. La voluntat dels ciutadans, i no només la residència, serà un factor important per a l'adscripció a una comunitat local. La ciutat serà un territori físic, però també un concepte al que adherir-se i amb el que transaccionar serveis. La relació entre ciutadans i ajuntaments serà plenament personalitzada, definida per la interactivitat i la transparència.

L'ajuntament serà un dels principals dinamitzadors de la comunitat, establirà polítiques per a la gestió del coneixement de la comunitat (accés a la formació, gestió dels mapes de coneixement, formació continuada dels ciutadans) i la seva activitat cultural. Les polítiques associades a la comunicació constituïran un dels eixos principals de les polítiques de promoció econòmica directament vinculades a les aliances amb agents locals i globals que hagi impulsat el municipi. La ciutat definirà les polítiques públiques d'accés en les prioritats de la seva agenda.

El fet que la gestió de la ciutat com a espai no es limiti a l'urbanisme tangible, fa que s'hagin incorporat plenament la logística dels intangibles que garanteixen la connexió de la ciutat amb la resta de territoris i de persones. La logística de persones, mercaderies, informació i coneixement tindrà caràcter axiomàtic per a la vida de la ciutat.

En conseqüència, la producció normativa local tindrà com a missió adequar els drets i deures dels ciutadans als nous entorns que defineixi la permanent innovació social i tecnològica.

Són els nous temps de les noves tecnologies, dels nous problemes, de les noves eines, dels nous valors, de les noves xarxes d'actors i de les noves formes de relació que es tradueixen a nivell local en nous municipis i noves expectatives socials.

Noves fórmules de gestionar recursos, mancomunar serveis

La dotació d'infraestructures de serveis per tal solucionar les demandes socials que apareixen, comporten un alt esforç en inversió i en el seu manteniment. Tenint en compte que el pressupost municipal pateix d'escassetat crònica, molts municipis i nuclis agregats tenen en la mancomunitat de serveis l'única alternativa per respondre a les necessitats dels seus ciutadans. Els ajuntaments signaran contractes amb la resta d'administracions per dissenyar models de gestió de la proximitat, adequats a les seves especificitats, marcats pels objectius estratègics, la definició de lideratges i el nivell d'eficiència en la gestió pública. Aquests acords—contracte, definiran el veritable mapa competencial del país. Els acords- contracte seran la base de la xarxa administrativa del país, una xarxa asimètrica en serveis i finançaments que definiran els compromisos de servei amb els ciutadans, serveis que seran exclusius d'una administració o que tindran caràcter de concurrència. Els acords entre administracions garantirán un finançament més equilibrat als ajuntaments en especificar una lògica clara de serveis-finançament-ràtios d'eficiència.

L'eficiència

En darrera instància, és la recerca dels beneficis socials pel que incidim en la necessària desburocratització de l'administració local, estant amatents a l'hora d'introduir als ajuntaments els canvis organitzatius, i impedir la instal·lació en un etern procés de modernització que comença a generar immobilitat. S'ha de continuar potenciant la dinàmica d'interacció pública, privada i social que atorga nous papers, nous espais de competència i col·laboració que donen un nou impuls a la gestió local (mecenatge, empreses mixtes de gestió, gestió concertada de serveis...). L'eficiència fa que hi hagi més govern local, encara que els ajuntaments esdevinguin organitzacions més distribuïdes.

Competitivitat

D'altra banda, aquesta necessitat d'impuls porta que els municipis entrin en una dinàmica de competència. La mida, la flexibilitat o el fet que hagin d'actuar en un context de mercat definit per l'austeritat pressupostària o per la necessitat d'eficiència, comporta que veïns i empreses comparin la fiscalitat, les comunicacions i la prestació de serveis que els dona una determinada població. Aquests elements afecten de forma essencial la competitivitat d'un territori. Per a Convergència i Unió, aquesta realitat ha de ser necessàriament compatible amb la cooperació entre institucions, el sector privat i la societat civil.

Finançament

Una de les eternes reclamacions municipals. Si parlem de prestació dels serveis locals, hem de parlar també del finançament de l'administració local i complir el mandat constitucional no assolit de la suficiència financera. Per fer-ho, no es pot incrementar la pressió fiscal al ciutadà, hem de trobar noves fórmules que permetin tant l'estalvi com la millora de la gestió. Però sí que és necessari redistribuir-la entre les diferents administracions públiques, que haurien de rebre els recursos en funció dels serveis que presten. Un primer pas seria la modificació de la legislació estatal per permetre que sigui la Generalitat qui estableixi els criteris de distribució de la participació en els ingressos de l'Estat.

D'altra banda, per potenciar i augmentar les competències i finançament que ara tenim als nostres ajuntaments i consells comarcals, cal aconseguir el pacte fiscal amb l'Estat que permeti a la Generalitat exercir com a administració tributària única a Catalunya; aquest poder econòmic incrementarà, indubtablement, les cotes de sobirania política del nostre país. El pacte fiscal i el reconeixement que la Generalitat tingui competències exclusives en règim local, permetrà la descentralització i la desconcentració en benefici dels nostres municipis i comarques.

Eficàcia i excel·lència

S'ha de continuar en el procés de transformació que tendeix a que cadascuna de les accions dutes a terme per l'administració respongui al principi d'excel·lència. Indubtablement el fonament i la fi de l'activitat de l'administració és proporcionar el millor servei al ciutadà, per assolir aquesta es vetlla perquè en la pròpia organització interna tant a nivell logístic, com de processos com de personal tinguin el rendiment òptim en el millor entorn laboral possible. Des dels propis equips de govern hem de

vetllar per l'estructura interna (la motivació dels treballadors, la recerca d'espais físics adequats...) i assumir la seva necessitat constant d'evolució. L'eficàcia interna genera un personal, uns serveis i uns mitjans que responen al principi d'excel·lència.

Control

La funció de control social de l'administració continua essent important, però ha evolucionat en tres aspectes:

- a) els dispositius de control i els plantejaments s'han de revisar i redissenyar constantment. Vivim en una societat canviant i l'administració ha de poder adequar-se a aquests canvis.
- b) la transformació dels dispositius de control estan dissenyats com a dispositius que generen feedback.
- c) la cultura de l'administració municipal està més orientada cap a la facilitació que no pas cap al control.

Principi de subsidiarietat

El principi de subsidiarietat respon a la lògica de que és l'administració més propera als ciutadans la més capacitada per respondre a les seves demandes, ja que és la que millor coneix l'entorn del ciutadà. L'aplicació del principi de subsidiarietat ha tingut com a conseqüència l'augment del nombre de competències dels ajuntaments, però alhora ha generat una major interrelació amb el propi ajuntament i la capacitat d'aquest darrer en incidir directament en el benestar de la gent.

La comunicació i les noves tecnologies

Amb les tecnologies de la informació i la comunicació, l'administració més propera ja no ho és en termes físics donat que tant el concepte d'espai com el de temps s'ha modificat. Les noves tecnologies de la informació afavoreixen una relació més propera dels ciutadans amb les administracions, les quals tenen l'oportunitat de dirigir-se, de manera personalitzada i fàcil, a cadascun d'ells. L'administració més propera serà la millor connectada. En conseqüència, més que mai l'accés al coneixement és un dret a garantir, possibilitant als ciutadans una relació entre el local i el global que els sigui profitosa. És en aquest procés de consolidació de la societat del coneixement que els ajuntaments s'estan reinventant com a institucions i com a organitzacions.

Qualitat

És fonamental remarcar que els progressos en el camp de govern local han de ser sobre tot qualitatius. L'esforç dels ajuntaments s'ha d'orientar no únicament a augmentar la quantitat de govern local, sinó, sobretot a treballar per l'excel·lència.

Seguretat

La seguretat és la condició bàsica perquè cada element que conforma la societat pugui desenvolupar-se plenament. En aquest sentit l'administració ha de continuar sent un ens garantista, vetllant per la seguretat física de persones i béns, i seguretat per protegir la privacitat dels ciutadans.

Eines de proximitat: finestreta única i l'administració oberta

La xarxa ha permès la creació d'un nou concepte d'Administració Pública: una administració oberta que permet oferir serveis als ciutadans les 24 hores del dia, els 7 dies a la setmana. Hi ha una gran part de gestions com la petició d'informació, sol·licituds, pagament d'impostos o notificacions de dades que es poden fer de forma interactiva i autogestionada. Aquesta administració-xarxa és una administració que estalvia temps i tràmits als ciutadans, que ofereix transaccions completes i trenca amb l'actual model burocràtic. Igualment s'ha de preveure el risc de fractura entre la societat –fractura digital- a nivell territorial i personal. Hi ha parts del territori que no disposen de les infraestructures necessàries, inclús en el mateix terme municipal, o persones que no tenen els coneixements ni les habilitats per fer ús de les noves tecnologies. L'administració local ha de ser capaç d'adequar-se a aquest desenaix fins que s'acabi adoptant un únic model. Tant els ciutadans com les administracions hem de tenir clar que la societat de la informació ofereix grans oportunitats. La qüestió és aprofitar-les.

Si és possible fer tràmits d'àrees diferents acudint al mateix portal d'internet, perquè no podem acudir sempre a la mateixa oficina per solucionar qualsevol tràmit relatiu a l'ajuntament? En aquest sentit s'han anat fent passos que evolucionen cap a la finestra única, però malauradament encara és una assignatura pendent de les administracions locals. Des de Convergència i Unió fem una aposta ferma per la unificació de serveis de cara a l'usuari, amb l'objectiu de facilitar al màxim la comunicació entre l'administració i el ciutadà.

El compromís d'un bon servei: Carta de Serveis

La carta de serveis és la plasmació del compromís de gestió dels ajuntaments de CiU amb els ciutadans. En aquesta es recull el compromís de l'administració cap als ciutadans en els aspectes d'eficiència, competitivitat, finançament, excel·lència i eficàcia, control, principi de subsidiarietat, comunicació i transparència, qualitat i seguretat. Així com la recerca constant d'elements d'innovació (finestreta única i administració oberta)

La Carta de Serveis ha de reflectir les innovacions i els nous compromisos de l'administració en la seva gestió.

8. LES COMUNITATS DAVANT ELS REPTES DE FUTUR

La immigració i la integració: Arrela't

La immigració ha estat un constant en el decurs de la història de la humanitat. La immigració cal situar-la en el mateix marc de la creixent globalització i només des d'aquesta perspectiva podem considerar-la com un fenomen relativament nou. Així, les migracions internacionals han crescut a partir de 1945 i sobretot a partir de mitjans dels anys vuitanta.

La categoria "immigrant" és molt àmplia i amb un sol tret comú: l'originària procedència d'altres països. Les diferències, en canvi, són brutals: Quina vinculació té un pagès de l'Atlas marroquí amb un llicenciat en dret argentí, o un operari qualificat romanès amb un analfabet del Senegal? Cal anar doncs amb molt de compte amb les generalitzacions a l'hora d'abordar l'anàlisi, el diagnòstic i el tractament d'aquest tema.

Actualment la qüestió de la immigració és, hores d'ara i sense cap dubte, el principal repte de convivència i de cohesió de Catalunya.

Assolir les competències en immigració per part del Govern de la Generalitat de Catalunya seria un pas molt important, però mentre aquest fet no s'aconsegueixi cal que des de les diferents administracions s'actui i es faci front a aquest fenomen.

Són moltes les comunitats que veuen com han d'absorbir, algunes més que altres, un important volum de població immigrada d'orígens diferents amb tradicions, cultura i llengua diferents. La integració dels nouvinguts i la immigració són temes que s'han convertit en un dels principals reptes de futur per a les comunitats.

El creixement dels nostres municipis és una realitat com també ho és el fet que s'ha de fer front a l'arribada de nous habitants que no sabem quines són les seves necessitats, on viuen, què esperen de nosaltres i perquè han triat el nostre municipi per venir-hi a viure.

Conèixer els nostres ciutadans és bàsic per poder portar a terme totes aquelles accions que creiem que són les millors per als nostres municipis. Conèixer als ciutadans més antics, als que fa relativament temps que viuen al municipi, als que fa poc que hi són, és relativament senzill, però conèixer a aquells que han arribat

darrerament, i que a més no són del nostre país, suposa una gran dificultat a la qual cal fer-hi front.

Des de les administracions locals cal donar, doncs, resposta a aquest nou repte, una resposta que s'ha de centrar en un discurs de drets per als immigrants però també de deures.

Un discurs on es reflecteixi que la gent que vulgui venir a treballar a Catalunya ha d'entendre on ve i qui som, i haurà de mostrar una voluntat manifesta d'arrelar-se a casa nostra. Cal fer entendre que si algú de fora vol venir i quedar-se ha d'esforçar-se i oferir unes contrapartides per a la societat d'acollida, ja que així tots hi sortirem guanyant.

Arrela't a

Cada vegada són més freqüents les accions d'integració de la població immigrada que es porten a terme des dels propis ajuntaments.

Un dels elements que cal que es comencin a desenvolupar des de les administracions són els plans d'acollida de nova població.

Aquests plans d'acollida han de cercar l'objectiu d'integrar a la comunitat la població immigrada, els quals han de ser coneixedors de les costums, de les tradicions de la història i de la llengua del nostre país així com les tradicions, les costums i la història del nostre municipi. No hem de permetre que aquesta nova població formi guetos en determinades zones del nostre municipi, ja que així resulta molt difícil que s'acabin integrant en el dia a dia del nostre municipi.

Aquest pla d'acollida consisteix des de l'elaboració d'una guia d'acollida (on es recullin les principals informacions de la ciutat, amb els principals telèfons, centres mèdics, escolars, i altres); campanyes específiques adreçades a aquest col·lectiu; accions encaminades a ensenyar la història i cultura de Catalunya; cursos de català; fins a la redacció d'ordenances d'integració on queda reflectit aquest discurs dels drets però també dels deures d'aquesta nova població.

Totes aquestes actuacions les hauríem d'englobar dins d'una campanya titulada **“arrela't a”**.

Sota aquest eslògan es poden iniciar campanyes de coneixement del municipi, de les seves tradicions i símbols d'identitat, dels seus costums, en definitiva accions

integradores que facilitin la participació de la nova població en el desenvolupament diari del municipi.

Aquest és un bon discurs útil no només per a la nova població sinó també molt vàlid per als ciutadans autòctons de la comunitat, que veuen com aquesta nova població gaudeix d'uns drets però també té uns deures els quals ha de complir.

Arrela't a..... convida als ciutadans a viure i conèixer el municipi des de dins. Perquè una de les claus del futur dels nostres municipis és aprofundir en la integració, arrelament i coneixement de la riquesa social i cultural dels nostres municipis per part dels seus ciutadans i ciutadanes.

Un cas social específic: els guetos

Com s'ha comentat en l'apartat anterior, entre els nouvinguts hi ha una tendència a agrupar-se en funció del seu lloc d'origen dins l'estructura del municipi. La recerca d'aquesta referència social s'ha donat sempre i en totes les cultures, a moltes ciutats s'hi poden trobar barris de llatins, de xinesos... on una ètnia o cultura que no és l'autòctona preval sobre aquesta.

La reagrupació dels nouvinguts respon a una lògica de xarxa assistencialista, són un grup de persones que tenen unes mateixes costums i que en un entorn estrany es donen suport de forma recíproca. Ara bé, aquesta situació del tot comuna genera dos efectes contraris en el context del municipi, per una banda un de positiu ja que els nouvinguts a l'arribar al municipi tenen punts de referència i mai arriben a trobar-se en una situació de total aïllament. Però per altra banda un de negatiu, ja que aquest contacte fa que els costums dels llocs d'origen prevalguin davant els del municipi tendint a generar un enfrontament entre els hàbits dels nouvinguts i els de la resta dels ciutadans.

Des de Convergència i Unió sempre hem apostat per una societat cohesionada; els municipis de Catalunya són els seus habitants, i l'obligació dels seus governs és buscar el benestar de cada individu, nouvingut o no, ja que la suma d'aquest benestar individual genera el benestar col·lectiu i farà uns municipis i una Catalunya més forta. Partint d'aquesta premissa de bé col·lectiu i donat que ni l'administració ni les entitats socials poden establir contacte amb tothom que arriba, el paper positiu que té d'entrada el gueto, un cop superat aquest primer estadi, queda substituït per un de perjudicial.

Fins el moment no s'ha trobat cap proposta definitiva per acabar amb els guetos. I amb la manca de recursos de l'administració i el volum de nouvinguts no sembla probable trobar una solució a curt termini. Fins ara, l'única resposta vàlida ha estat la de potenciar el contacte de la població guetitzada amb la del seu entorn, l'eina més directa per aconseguir-ho és la d'incrementar la presència d'educadors i tècnics d'integració social. Per ensenyar-los "l'altra" cultura és fonamental detectar els espais compartits per la població del gueto i la de fora del gueto, ja que aquests són elements que els vinculen i és a partir d'allò en comú que es poden establir ponts per acabar-los integrant en la vida del municipi.

En aquest sentit destaquen espais com l'escola i els hospitals i CAP's, que s'han d'utilitzar com a difusors de costums. L'escola en sí, ja és un transmissor de costums i cultura, però en aquest context l'escola ha de servir per arribar més enllà dels propis nens, es tracta de fer partícip als pares en allò que s'ensenya als seus fills.

S'ha d'aconseguir que vagin veient que abandonar el gueto no els resta seguretat ni els resta llibertat, sinó tot el contrari, que els suposarà una millora qualitativa. Paral·lelament, per a la resta de ciutadans, aquesta inserció social generarà noves aportacions i coneixements al projecte comú, al nostre municipi.

L'accés a l'habitatge

L'habitatge és una de les principals preocupacions ciutadanes, és un assumpte on conflueixen molts factors: econòmic (tipus d'interès, estabilitat laboral), socials (immigració), urbanístics (sòl com a recurs limitat).

La recerca d'una solució única no és possible. Ara bé, sí que és possible implementar diverses mesures que poden, en el seu conjunt, millorar l'accés a l'habitatge per aquells col·lectius que pateixen més la realitat del mercat.

Atès, doncs, que cada vegada resulta més difícil l'accés a un habitatge digne per a tothom, des de l'Administració cal impulsar polítiques públiques que girin entorn de cinc grans eixos:

- En primer lloc, un planejament urbanístic, una gestió de sòl i una tramitació administrativa dels permisos per construir, que fomenti la construcció d'edificis residencials, que relligui nova construcció, remodelació i rehabilitació i que no

contempli la construcció d'habitatges com una font de fiscalitat per obtenir recursos per als ajuntaments, sinó com una actuació privada que ha de tendir a resoldre necessitats col·lectives, generant expectatives de benefici raonables, però no especulatives. Proposem la creació de l'Agència municipal de mediació i la gestió de la llista única d'habitatge.

- En segon lloc, l'elaboració i aplicació de plans integrals d'intervenció en àmbits consolidats de les poblacions que, a la vegada, permetin actuar en la rehabilitació i conservació del parc existent, reordenin i aportin noves dotacions d'equipaments als espais lliures i comunitaris existents o de nova creació i permetin crear reserves de sòl públic per destinar a la construcció d'habitatge social. Cal ordenar i eradicar el creixent mercat d'infrahabitatges i concentrar la gestió del sòl en l'augment del patrimoni de sòl públic.
- En tercer lloc, una programació intensiva de promocions d'habitatge social d'iniciativa pública, executades directament o sota fórmules convenials amb promotors sense afany de lucre, distribuïdes arreu del territori, evitant la creació de bosses de població socialment menys afavorida. Cal la creació d'un parc d'habitatges de lloguer.
- Finalment, l'elaboració, concertació i aplicació de Plans de Foment de l'Habitatge, coordinats entre totes les Administracions, que contemplin tant mesures d'actuació directa com línies d'ajudes als promotors privats, als gestors de patrimonis immobiliaris i als adquirents d'habitatges, per aconseguir acostar els nivells de solvència dels demandants d'habitatge a les ofertes del mercat i per promoure oferta suficient d'habitatge de lloguer, en condicions de seguretat per les parts que intervenen en l'arrendament i que estimulin la posada en joc del parc vacant existent.

Al marge d'aquests eixos n'hi ha un altre que destaca especialment, es tracta d'elaborar un Pacte Nacional per a l'habitatge.

A partir de l'aprovació del nou Estatut i amb la participació de tots els agents socials, forces polítiques, col·legis professionals promotors, associacions, agents immobiliaris, sector financer i consumidors cal consensuar un gran pacte nacional en matèria

d'habitatge que situï aquest repte en un dels primers llocs de l'agenda política, social i econòmica.

Aquest pacte hauria d'implementar una actuació prioritària que ha de respondre a 7 grans debats que requereixen un acord polític: col·lectius a prioritzar, fiscalitat, tractament del sòl com a recurs limitat, caràcter públic/privat de les iniciatives, infraestructures que afecten a la mobilitat directa de les persones, qualitat i seguretat dels habitatges, habitatge i exclusió social.

Tan sols de la suma de totes aquestes accions de govern, d'un gran exercici de responsabilitat professional per part dels agents del sector i de les entitats financeres i de grans dosis de prudència, podrem encarar amb raonable confiança un període d'estabilitat en el mercat residencial, que ens permeti atendre correctament i sense tensions les necessitats que es derivin de l'arribada migratòria que s'està produint, afegides al creixement vegetatiu de la població autòctona i als canvis de model d'allotjament esmentats.

El paper dels centres històrics en el model de desenvolupament de la comunitat

Preservar els centres històrics equival a lluitar contra la despersonalització de les nostres ciutats, defensar un model de convivència i fer una aposta estratègica de futur. És per això que els governs locals de CiU han de liderar actuacions de reforma interior en els centres històrics que siguin exemplars i actuïn com una eina per superar l'actual confusió que existeix en l'urbanisme a l'hora de plantejar les intervencions en aquests espais urbans.

Actualment, el creixement urbanístic s'està realitzant, fonamentalment, mitjançant la creació de barris residencials a la perifèria dels centres urbans. La majoria d'aquests barris, on l'experiència de passejar pel carrer perd significat i és substituïda per un seguit de desplaçaments amb l'únic objectiu de realitzar unes funcions molt determinades, són mers assentaments humans que resolen molt eficientment el problema de les condicions d'habitatge, però que han relegat a un segon terme les relacions humanes esporàdiques que poden tenir lloc en els espais públics. Això es deu al fet que no han estat pensats per fomentar i estimular el gaudi d'aquests espais públics que creen, sinó per maximitzar la confortabilitat de l'habitatge.

Paral·lelament a aquesta proliferació de nous barris residencials els centres històrics van perdent població i pateixen un procés de degradació que obliga als ajuntaments a

intervenir mitjançant Plans Especials de Reforma Interior. Alguns d'aquests instruments urbanístics parteixen d'un plantejament de reforma erroni, consistent en fer modificacions per donar noves formes i crear nous espais. Aquest enfocament, que prioritza la substitució dels edificis en detriment de la seva rehabilitació o restauració, porta a la substitució d'alguns elements que caracteritzen els barris antics per altres elements que els són aliens i provoquen que la configuració formal pròpia d'un casc antic quedi desfigurada i perdi part de la seva idiosincràsia.

En perdre la configuració dels centres històrics estem perdent aquells espais simbòlics i imatges amb les quals ens identifiquem com a poble; aquells espais urbans on exercim de ciutadans i ens manifestem com a col·lectivitat. És necessari defensar i impulsar una concepció de reforma que prioritzi la rehabilitació dels habitatges i persegueixi la seva reforma mitjançant la reconstrucció i restabliment d'allò antic o primitiu, de recuperació de l'essència d'allò que caracteritzava la ciutat històrica.

La diversitat d'usos i el carrer corredor, que són, entre d'altres, dos dels elements que millor exemplifiquen la particularitat dels centres històrics, faciliten la trobada casual dels ciutadans, creen uns espais públics que per les seves característiques físiques, arquitectòniques i simbòliques es converteixen en punt de confluència i de trobada dels ciutadans. Aquests espais esdevenen focus d'atracció i aconseguen així estimular els ciutadans a bolcar-se cap el carrer, a la creació de vida urbana col·lectiva. És per això que es pot afirmar que en els centres històrics s'estableix un tipus de relacions entre els membres de la comunitat que defineixen un model de convivència.

Contribuir a què els centres històrics conservin la seva essència que els diferencia de la resta de barris residencials, a més d'un exercici de defensa de la nostra identitat i d'un model de convivència, és també, una aposta estratègica de futur. En els moments actuals de globalització en què la tendència a la uniformització és cada vegada més forta i contínuament apareixen noves cadenes i franquícies idèntiques en totes les ciutats de tots els països, és necessari conservar allò que ens fa diferents. Els centres històrics han de ser considerats com una "*obra d'art col·lectiva*" que, lentament, hem anat construint, són uns espais públics amb unes característiques semblants, però diferents en cada poble i cada país i això és el que els dóna el seu valor. Són construccions irrepetibles que en uns moments de globalització s'estan convertint en un objecte de consum en si mateixos, esdevenen una obra d'art única al món capaç de competir en l'oferta mundial d'espais urbans. Aquelles ciutats que hagin sabut salvar el

seu centre històric conservant-ne allò que té d'essencial i particular seran ciutats competitives en el futur i podran projectar la seva identitat.

Algunes mesures que es podrien aplicar serien: actuacions per part del sector immobiliari i també de promoció comercial del centre històric; campanyes puntuals de posada en valor d'aspectes concrets; accions tendents a la millora de l'accessibilitat; reordenació d'edificis i activitats institucionals al centre; relocalització d'equipaments públics; continuïtat de les principals activitats culturals i lúdiques, ...

Hem de preservar els centres històrics com aposta de futur, per mantenir i reforçar la nostra identitat i evitar el fenomen de la despersonalització que es produeix quan té lloc un procés homogeneïtzador. Cal compatibilitzar el creixement urbanístic actual amb la necessària conservació dels centres històrics per garantir que els catalans puguem, quan així ho desitgem, deixar d'ésser merament *“residents”* per exercir, també, de *“ciutadans”* en aquests espais urbans tan especials que constitueixen el nostre patrimoni col·lectiu.